

JAARVERSLAG 2018

BESTUURSVERSLAG

JAARREKENING

Voorwoord

In dit jaarverslag legt het bestuur van PIT-kinderopvang & onderwijs verantwoording af over het gevoerde beleid in het jaar 2018.

De verantwoording van de activiteiten en het gevoerde beleid betreffen PIT-onderwijs. PIT-kinderopvang verantwoordt zich binnen de voor de eigen sector gebruikelijke en wettelijke stakeholders.

Werkwijze beleid en voortgang

PIT doet waarin het gelooft. Dat betekent dat het visie heeft, doelgericht werkt, plant om deze doelen te behalen en zich daarover verantwoordt.

Ons beleid is daarom gepland en cyclisch van aard. Planningen voor een jaar, maar passend binnen een meerjarenplanning. Plannen geeft rust en duidelijkheid; het houdt PIT op koers. Het geeft ook aan waar de keuzes zijn gemaakt. Daarmee beschermt de planning, zonder star te willen zijn, tegen allerlei ad hoc invloeden.

Wij hanteren daarvoor een zelf ontworpen webbased beleidsontwikkelingsysteemⁱ. Onze planning en voortgangsbewaking zijn aan dit systeem gekoppeld en geven daardoor inzicht aan iedereen die verbonden is aan PIT en aan de Inspectie van het Onderwijs en de GGD. Daarnaast heeft het systeem een openbaar deel waar de beleidsuitgangspunten en de meerjarenplanning inzichtelijk worden gepresenteerd.

Financiën en het beleid

PIT ontvangt op grond van de ingeschreven leerlingen op 1 oktober enig jaar subsidies van de overheid. PIT is daarmee aangewezen op louter de reguliere middelen. Daarnaast ontvangt PIT-onderwijs ondersteuningsmiddelen van de samenwerkingsverbanden. Tenslotte is er sprake van incidentele subsidies die geoormerkt zijn. Noch van de gemeenten, noch op grond van gebiedsgerichte subsidiemaatregelen ontvangt PIT extra gelden. Binnen die beperkte mogelijkheden kiest PIT zijn eigen weg. 'Efficiency' en 'effectiviteit' zijn veelal leidend in de processen.

Het jaarverslag, een verantwoording

Dit jaarverslag is bestemd voor iedere belangstellende. Dat zijn veelal partners met wie PIT samenwerkt. Daarnaast voor de subsidieverlener, de overheid. Voor alle overige geïnteresseerden is een exemplaar beschikbaar via onze websiteⁱⁱ. Onder de ouders van onze scholen wordt een populair jaarverslag verspreid.

Het bestuur,

Ad Vos
(bestuurder)

Aan dit verslag is goedkeuring verleend door de leden van de Raad van toezicht

Ilona Dulfer - voorzitter

Ad Keller

Hanske Plenge

Eduard Koudstaal

Ronald de Meij

Edwin van Wijngaarden

Doen waarin je gelooft

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	6
PIT-kinderopvang & onderwijs	7
Bestuur en toezicht	7
PIT-raad	7
Missie	7
Visie	8
PIT en de regio	8
De beleidsontwikkelingen	8
Voortgang	8
Identiteit	8
Opvang en onderwijs	9
Passend onderwijs	9
VVE (voor- en vroegschoolse educatie)	9
Onderwijsresultaten	9
Personeel	11
De functiemix	11
Werkdruk en bezetting	11
De beheersing van uitkeringen na ontslag	12
Professionalisering tot master	12
Organisatie	12
Naar integrale kindcentra	12
Kwaliteit	13
Huisvesting	13
Beheer	13
Materieel	14
Communicatie	14
Klachten	14
Overige ontwikkelingen	15
Opleiden	15
Samenwerking met het voortgezet onderwijs	15
Bewegen	15
Financiën en beleid	16
Financiën	16
De lumpsumfinanciering	16
De beleggingen, leningen, derivaten en liquiditeit	16
Investeringsbeleid	17

Doen waarin je gelooft

Doordecentralisatie ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband	17
Risico-inventarisatie en –beheersing.....	17
De financiële analyse	20
Gevoerd financieel beleid	20
De financiën en het ingezette beleid	20
Constateringen	21
De gevolgen.....	21
Kerncijfers.....	22
Verslag van de Raad van Toezicht	30
Verslag van de PIT-raad.....	32
Organisatiegegevens	33
VERKLARENDE WOORDENLIJST	34

JAARREKENING 2018

B	Jaarrekening	
B1	Balans per 31 december	7
B2	Staat van baten en lasten	9
B3	Kasstroomoverzicht	11
B4	Toelichting behorende tot de jaarrekening	12
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans.....	13
B6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	15
B7	Overzicht verbonden partijen	17
B8	Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van baten en lasten.....	18
C	Overige gegevens	
C1	Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	21
C2	Gebeurtenissen na de balansdatum	21

Doen waarin je gelooft

Bestuursverslag

Voornemens, realisatie, successen en zorgen

Primair is de taak van PIT kinderopvang & onderwijs om te zorgen dat kinderen zich optimaal ontwikkelen en dat zij met voldoende bagage en vaardigheden de stap kunnen zetten naar het vervolgonderwijs. Deze taak is bij PIT in goede handen. Inhoud geven aan het ontwikkelrecht van kinderen en daarvoor de vorming van integrale kindcentra staan doelgericht gepland. PIT investeert veel in 'het jonge kind', menskracht, kennis(deling) en vaardigheden om een breed gedragen professionele organisatie in stand te houden en waar mogelijk en nodig verder te ontwikkelen. Een organisatie die werkt aan de leukste kinderopvang en inspirerend onderwijs en die kinderen en medewerkers helpt hun talenten en mogelijkheden te ontwikkelen. Onze medewerkers zetten zich daarvoor elke dag ten volle voor in.

Dit alles realiseren wij door planmatig te werken via ons webbased beleidsontwikkelingsysteem gericht op onze doelen 2022 en mogelijk gemaakt door een aansluitende begroting. Ondanks deze overdachte werkwijze is de realiteit soms een andere. Passende opvang en passend onderwijs vereisen extra inzet van onze medewerkers: door meer kennis zien we meer van kinderen, daardoor stijgen ook de verwachtingen van ouders. Er zijn meer overleggen met specialisten en ouders en ook toenemende administratie en verantwoording. Ook neemt de diversiteit en druk binnen de groepen toe. Hierdoor staat de werklast van medewerkers niet meer in verhouding tot de mogelijkheden. De nieuwe werkdrukverminderingmiddelen zijn een tegemoetkoming aan de werkdruk, maar nog volstrekt onvoldoende. Er is sprake van eerste, zij het kleine, positieve effecten op de werkdruk. De middelen zijn halverwege het jaar verstrekt, bovendien in een periode dat er schaarste is op de arbeidsmarkt, zowel in kinderopvang als onderwijs. Het grootste deel van de invulling is te danken aan de mogelijkheden die de integratie kinderopvang en onderwijs biedt.

Om synergie tussen opvang en onderwijs ten volle te benutten is de leiding van elk kindcentrum versterkt met een teamleider het jonge kind en een teamleider het oudere kind. Managers kinderopvang hebben plaatsgemaakt voor teamleiders die zich bezig houden met de doorgaande lijn 0(2)-13 jaar en het verbinden van binnen- en buiten'schools' leren. Door deze inzet zijn de personele lasten wat hoger ten opzichte van de rijksbijdragen, echter dit wordt gecompenseerd met een doorbelasting aan PIT kinderopvang.

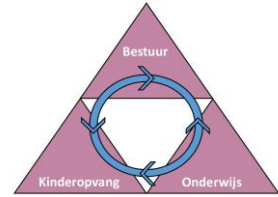
Dat PIT ontwikkelrecht (missie) erg belangrijk vindt en dat dat optimaal kan worden uitgewerkt in een kindcentrum (visie) blijkt wel uit o.a. de vorming van De Meander en de aanstaande nieuwbouw van De Twijn. Beide projecten hebben in 2018 grote stappen gezet. De Meander is van twee locaties naar één locatie van 0-13 jaar gegaan en voor De Twijn heeft de gemeenteraad van Alblisserdam nieuwbouwgelden vrij gemaakt waardoor planvorming voor een kindcentrum van 0-13 jaar in 2019 tot uitvoering kan komen.

Hoewel de grenzen van de mogelijkheden vaak worden en zijn bereikt, blijft de organisatie transparant communiceren met de ouders, partners en verantwoordelijke instanties over wat binnen de mogelijkheden wel of niet haalbaar is. Daarin heeft kwaliteit van opvang en onderwijs aan de kinderen topprioriteit.

Kortom: we doen waarin wij geloven.

PIT-kinderopvang & onderwijs

PIT bestaat uit drie stichtingen die statutair onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden: PIT-'top'stichting, PIT- kinderopvang en PIT-onderwijs. PIT-onderwijs is verantwoordelijk voor het onderwijs aan kinderen van 4-13 jaar binnen één organisatie die activiteiten ontplooit voor kinderen van 0-13 jaar.

Kinderen hebben het recht zich te ontwikkelen en zijn gebaat bij een doorgaande ontwikkellijn. Een lijn, niet alleen in gescheiden en samenwerkende sectoren zoals kinderopvang en onderwijs naast elkaar, maar integraal, vermengd. Ervaren wordt dat integrale samenwerking leidt tot het beter kennen en (h)erkennen van kinderen in hun ontwikkeling en wat zij daarvoor nodig hebben. PIT kiest ervoor om alle kinderopvanglocaties en basisscholen 'kindcentrum' te noemen. PIT stuurt daarmee consistent en continue aan op integraliteit in ontwikkeling in het belang van kinderen.

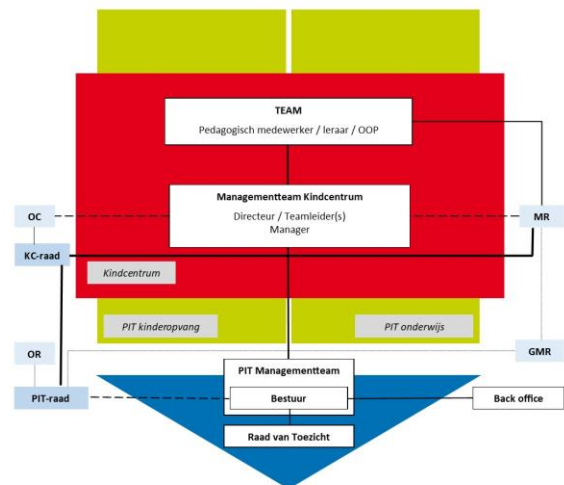
Ouders met jonge kinderen zijn op zoek naar (opvang en) onderwijs voor hun kind. Vanuit onze identiteit is er in beginsel geen belemmering voor welk kind dan ook om toegelaten te worden tot één van onze kindcentra. M.a.w. er is een open toelatingsbeleid. Op welke grond ouders ook kiezen, wij vinden het gesprek tussen de ouder en de leiding van het kindcentrum van groot belang. Centraal hierbij staan: onze christelijke levensbeschouwing, passen we bij elkaar en biedt ons kindcentrum de beste ontwikkelkansen voor hun kind?

Bestuur en toezicht

Bestuur en toezicht worden vorm gegeven door een bestuurder en een Raad van Toezicht bestaande uit maximaal zeven leden. De Codes Goed Bestuur¹ van de PO-raad en de NVTK-VTOI² zijn daarbij van toepassing. Voor het verslag van de Raad van Toezicht wordt verwezen naar de [bijlage](#).

PIT-raad

De raad is ontstaan om gezamenlijke integrale medezeggenschap mogelijk te maken. De PIT-raad bestaat uit leden van de centrale oudercommissie, de ondernemingsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Voor het verslag van de PIT-raad wordt verwezen naar de [bijlage](#).

Missie

Kinderen hebben ontwikkelrecht. Daarom zorgen wij voor de beste ontwikkelkansen voor 0- tot 13-jarigen. Wij doen dat vanuit onze christelijke normen en waarden. Met spelen, spelend leren, leren

¹ De codes zijn onverkort overgenomen en er zijn geen wijzigingen aangebracht.

² VTOI-NVTK is hét platform dat alle toezichthouders uit de sectoren kinderopvang en onderwijs bij elkaar brengt. (<https://vtoi-nvtk.nl>)

en lerend spelen in een doorlopende ontwikkelijn geven we kinderen de juiste bagage om steeds weer nieuwe stappen in hun leven te kunnen zetten en hun toekomstdromen waar te maken.

Kortom: Bij ons hebben kinderen het recht om zich te ontwikkelen.

Visie

Op onze (christelijke) integrale kindcentra kan ieder kind - van baby tot puber - zonder barrières of kunstmatige leeftijdsgrenzen worden wie hij is. Vanuit één team met één leiding, één visie en één aanpak zijn opvang, onderwijs, ontspanning, ondersteuning en opvoeding versmolten.

Kortom: Het ontwikkelrecht dat kinderen hebben komt het best tot z'n recht binnen onze kindcentra.

PIT en de regio

PIT is aanwezig in vier gemeentes. In alle vier de gemeentes is nauwelijks sprake van extra onderwijssubsidies zoals dat gebruikelijk is en buurgemeenten als Dordrecht en Rotterdam. Uitsluitend in Zwijndrecht wordt in beperkte mate bijgedragen aan de coördinatie van 'brede school'-activiteiten voor een beperkt aantal locaties. In de gemeente Ridderkerk ontvangt De Burcht in zeer beperkte zin middelen in het kader van het onderwijsachterstandbeleid. In de gemeentes wordt gesproken over huisvestingszaken die een relatie hebben met de verschillende kinderopvang- en onderwijsbesturen.

De transities jeugdzorg in relatie tot de gevolgen van passend onderwijs trekken sporen binnen de kindcentra. Er wordt onverantwoord veel beslag gelegd op de inzet van leraren en directeuren om de ontwikkelingen in goede banen te leiden. Ondanks de vele gesprekken en maatregelen leidt het tot verhoging van de werkdruk. De werkdrukmiddelen hebben nog een zeer beperkt positief effect.

In het kader van internationalisering heeft PIT in de afgelopen jaren geen internationale contacten gehad en streeft er ook de komende jaren niet naar.

Kortom: Basisfinanciering en passend onderwijs leiden tot werkdruk en toch het integrale kindcentrum.

De beleidsontwikkelingen

Het bestuur heeft ervoor gekozen om beleid consistent en consequent langs een aantal ontwikkelijnen voort te zetten. Het bestuur heeft daarmee doelen voor ogen die van belang zijn voor de ontwikkeling van de organisatie en is vastbesloten deze doelen in 2022 te bereiken. Deze doelen staan in een breder perspectief van ontwikkelingen in de kinderopvang en het onderwijs zoals de invoering van toekomstgericht ontwikkelen, integraal kindcentrumontwikkeling en versterking van het professioneel kapitaal.

Voortgang

Identiteit

PIT en de kindcentra werken vanuit de christelijke identiteit waar ruimte is voor alle kinderen ongeacht hun levensbeschouwing. Onze identiteit is in het gedrag van de medewerkers herkenbaar.

De drie 'standalone' dagverblijven in Zwijndrecht hebben een neutraal karakter.

Doel 2022: Elk kindcentrum voldoet aan het PIT identiteitskader.

Het beleid wordt consistent gemonitord. Naast het levend houden binnen de teams zijn er jaarlijks momenten waarin het beleid wordt geëvalueerd en geactualiseerd.

In 2019 zal dit beleid worden voortgezet.

Opvang en onderwijs

PIT heeft kindcentra voor opvang en onderwijs van 0(2)-13 jaar, waarin kinderen vanuit hun ontwikkelrecht een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken die ondersteund en gestimuleerd wordt door deskundige, betrokken medewerkers en passende faciliteiten. De kindcentra voldoen minimaal aan de door de overheid en door PIT gestelde kwaliteitseisen. Daarnaast werken de kindcentra aan hun eigen ambities.

Doel 2022: Elk kindcentrum voldoet minimaal aan de wettelijke (kwaliteits)eisen.

Passend onderwijs

Kindcentra beschikken over een kindcentrumondersteuningsprofiel. Dit profiel bestrijkt de leeftijdsgroep die het kindcentrum bezoekt. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welk aanbod wordt gegeven op de (ondersteunings)vragen die kinderen en hun ouders hebben. Er wordt uitgegaan van voorkomen, het vroegtijdig ontdekken en wegnemen van belemmeringen in het leren en ontwikkelen van kinderen. De fusie kinderopvang/onderwijs is daarvoor een groot voordeel.

Nog steeds zien we dat een toename van pedagogisch/didactisch kennis en handelen mede door passend onderwijs, binnen het kindcentrum extra werkzaamheden voor de directeur en de leraren met zich meebrengen. Deze werkzaamheden bestaan vooral uit diversiteit aan niveau en aanpak in de groep, administratie, overleg, gesprekken en verslaglegging.

In 2018 heeft het SWV beleid ontwikkeld om overtollige bureaucratische processen te verminderen. Langzaam is zichtbaar aan het worden dat dit bijdraagt tot een efficiënter manier van werken.

In 2019 vindt er intensiever overleg plaats met de samenwerkingsverbanden en de gemeenten om de aansluiting van en de processen rond de jeugdhulpverlening significant te verbeteren ter ontlasting van het primaire proces.

VVE (voor- en vroegschoolse educatie)

In onze kindcentra wordt integraal gewerkt aan een doorgaande ontwikkellijn (o.a. in peuterspeelgroepen en in de voorschool). PIT hecht grote waarde in een ononderbroken overgang van voor- naar vroegschool.

In 2019 wordt het integrale beleid verder vormgegeven.

Onderwijsresultaten

Uit de jaarlijkse detectie van de onderwijsinspectie is één signalering voort gekomen die leidde tot nader onderzoek. Daarnaast is in het kader van het cyclisch kwaliteitsonderzoek een kindcentrum bezocht. Alle onderwijs van de kindcentra van PIT, op één kindcentrum na, hebben het basisarrangement. Bij het ene kindcentrum zijn interventies gedaan om weer op basisniveau te komen. De tussenopbrengsten worden door middel van interne audits gemonitord door PIT. Dit leidt tot gesprekken met interne begeleiding en leiding en soms tot interventies. In 2018 waren de eindresultaten weer op het verwachte niveau.

De inhoudelijke ontwikkeling van de kindcentra is ingegeven door signaleringen vanuit diverse instrumenten. Deze wordt planmatig en cyclisch vormgegeven binnen het zelf ontwikkelde beleidsysteem. De kindcentra werken daardoor aan diverse onderdelen van het curriculum met verbetering van het aanbod en de resultaten als doelen. PIT is gestart met een cyclus van zelfevaluatie en auditing. De opbrengsten van deze werkwijze worden zowel door directeuren als bestuur als positief ervaren.

In 2019 wordt het ingezette beleid voortgezet, tevens wordt de kwaliteit van de overgang van voorschool naar voerschool onderzocht.

Met de Inspectie is in goed overleg gewerkt om de onderwijskwaliteit van onze kindcentra op peil te houden en verder te ontwikkelen. Door de onderwijsinspectie is geconstateerd dat bestuursbeleid in het onderwijsbeleid op de kindcentra is terug te zien. Daarmee wordt aangegeven dat het bestuursbeleid effect heeft.

De resultaten van de kindcentra hebben geleid tot de volgende uitstroom naar het voortgezet onderwijs:

Schooladvies

	PrO / vmbo-b	vmbo-b	vmbo-b / vmbo-k	vmbo-k	vmbo-k / vmbo-(g)t	vmbo-(g)t	vmbo-(g)t / havo	havo	havo / vwo	vwo	* Geen (geldige) score	Totaal
vso				1		1			1		3	6
PrO											11	11
vmbo-b	3	3	4	1	1						13	25
vmbo-b / vmbo-k	1	4	12	9	1		1				4	32
vmbo-k	1	8	5	4		3	4	1			1	27
vmbo-k / vmbo-(g)t			1		1	2	1				1	6
vmbo-(g)t		1	9	10	4	27	21	9	2	1	1	85
vmbo-(g)t / havo				3		3	9	10	2	1		28
havo						8	14	25	22	11		80
havo / vwo						1	2	3	18	12		36
vwo							2	9	13	39		63
Totaal	5	16	31	28	7	45	54	57	58	64	34	399

■ Schooladvies is lager dan het advies op basis van de eindtoetscore

■ Schooladvies is gelijk aan het advies op basis van de eindtoetscore

■ Schooladvies is hoger dan het advies op basis van de eindtoetscore

■ Geen vergelijking mogelijk door afwezigheid van één of beide adviezen

* Aantal leerlingen dat geen (officiële) eindtoets heeft gemaakt.

Gegevens uit 'Scholen op de kaart', bestuursrapportage.

In 2019 wordt het interne beleidssysteem aangepast aan het nieuwe toezichtskader en vindt het bestuursgesprek met de Inspectie voor het onderwijs plaats.

Doen waarin je gelooft

Personeel

Onze medewerkers handelen professioneel en integer, zowel individueel als in teamverband, passend bij de PIT-cultuur. Zij geven invulling aan hun eigen ontwikkeling en verantwoordelijkheid en leggen daarover als vanzelfsprekend (o.a. via een bekwaamheidsdossier) verantwoording af. Zij doen dit in samenwerking met hun collega's en in partnerschap met de ouders.

Doel 2022: Personeelsleden handelen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid in samenspraak en samenwerking met collega's en ouders.

De functiemixⁱⁱⁱ

De functiemix in 2018 afgeschaft met de invoering van de nieuwe cao. PIT vindt de mogelijkheden van doorgroeien belangrijk. Daartoe wordt ook vanuit 'vraag' diverse vormen van professionalisering aangeboden. Het eigen ENOC³ speelt daarin een belangrijke rol. Deze ontwikkeling van medewerkers is primair de verantwoordelijkheid van de medewerkers zelf en secundair de verantwoordelijkheid van PIT in relatie tot zijn medewerkers. Om die reden heeft PIT geen gegevens aangeleverd aan het 'lerarenregister', cq. "lerarenportfolio".

Werkdruk en bezetting

Sinds jaren is de onderwijstijd voor kinderen 7520 uur over acht onderwijsjaren. In diezelfde jaren is vanuit ouders, maatschappij en overheid de taakbelasting van het onderwijs drastisch vergroot. Hiertegenover staan nauwelijks tot geen extra middelen of ondersteuning. De werkdruk is daarom onevenredig toegenomen. In 2018 zijn er extra middelen toegevoegd aan het onderwijsbudget ten behoeve van werkdrukvermindering. De effecten daarvan moeten zich de komende jaren nog bewijzen. Het bestuur voert al jaren intern de discussie over werkdruk en werkdrukverlagende maatregelen. Tweejaarlijks wordt de werkdruk gemonitord via een onderzoek naar het welzijn van onze medewerkers. Verder ondersteunt het bestuur de interne communicatie, deskundigheidsbevordering en de open transparante cultuur.

De werkdrukverminderingmiddelen zijn halverwege het jaar beschikbaar gekomen. In een periode van schaarste op de arbeidsmarkt is het te danken aan de integratie kinderopvang en onderwijs dat wij eigen medewerkers ontwikkelperspectief hebben kunnen bieden. Van de in 2018 beschikbare middelen, ongeveer twee ton, is het volgende gerealiseerd:

Categorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	€ 161.000	Inzet personeel op werkdrukmiddelen
Materieel	€ 5.000	Aanschaf materiaal t.b.v. de ondersteuning
Professionalisering	0	
Overig	0	

In 2019 wordt deze werkwijze voortgezet en nadrukkelijk gestimuleerd.

De werkdrukmiddelen, evenals een hoger salaris is gerealiseerd na diverse landelijke en regiogerichte stakingen van het onderwijspersoneel. PIT heeft alleen de eerste stakingsdag de salarissen doorbetaald. De overige stakingsdagen heeft PIT de ingehouden salarissen van stakenden gereserveerd en gemarkeerd in de

³ ExpertiseNetwerk en OpleidingsCentrum

jaarrekening. Zodra vastgesteld wordt dat aan de onderwijstijd wordt voldaan, worden deze bedragen aan de kindcentra uitgekeerd ten behoeve van het primaire proces.

De beheersing van uitkeringen na ontslag

Zoals in elke organisatie is binnen PIT een bepaalde mate van verloop van medewerkers. Dit verloop kan ontstaan door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, vertrek op eigen initiatief, door een carrièrestap of door eigen ontwikkeling. Er is landelijk beleid ontwikkeld om leraren in staat te stellen hun eigen beroepskwaliteit te verbeteren. Dit biedt echter geen garantie dat iedere leraar daar succesvol in is. Het beleid van PIT is erop gericht deze leraren verder te helpen door professionalisering en ondersteuning. Wanneer dit niet leidt tot het gewenste resultaat, wordt de leraar in goed overleg geholpen in het vinden van ander werk. In 2018 hebben twee personeelsleden de stichting verlaten die aanspraak maakten op enige vorm van uitkering.

Professionalisering tot master

Eigenaarschap, zelfverantwoordelijkheid en het willen bijdragen aan de kindcentrumontwikkeling zijn eigenschappen die passen bij onze ontwikkeling. In dat kader hebben drie medewerkers de opleiding tot master N^{iv} met succes afgerond. In september 2018 zijn nog eens zes leraren gestart met deze opleiding, drie leraren met de opleiding Leren en Innoveren en 18 hebben de opleiding Cambridge Engels met succes afgerond.

Organisatie

PIT is een integrale organisatie. In 2018 heeft elk kindcentrum van 0-13 jaar of van 2-13 jaar één leiding, één visie en één pedagogische en educatieve aanpak gerealiseerd.

Doel 2022: Elk kindcentrum voldoet aan het PIT-kindcentrumkader.

Naar integrale kindcentra

“In dit kindcentrum wordt gewerkt volgens één pedagogische visie op ontwikkeling en educatie. Kinderen worden in staat gesteld om hun talenten optimaal te ontwikkelen; doorlopende ontwikkellijnen, dagarrangementen en kind nabije zorg zijn inherent aan deze voorziening. Organisaties uit kinderopvang, peuterspeelzalen en onderwijs kunnen, op gelijkwaardige basis, opgaan in deze Kindcentra 2020 en één nieuwe organisatie vormen.”⁴

PIT definieert het kindcentrum als volgt:

Eén team met één pedagogische visie en educatieve visie, voortvloeiend uit de missie en visie van PIT,

- dat gezamenlijk werkt aan een optimale en harmonische talentontwikkeling van kinderen van 0-13 jaar;
- dat zorgdraagt voor doorlopende ontwikkellijnen en boeiende dagarrangementen,
- in eenduidige samenwerking en onder één regie/leiding en bestuur.

⁴ www.kindcentra2020.nl

PIT gelooft in deze ontwikkeling en intensificeert het beleid om te komen tot integrale kindcentra zoals hierboven gedefinieerd. PIT is een inspirerende eenduidige organisatie die de voedingsbodem is voor echte integratie van kinderopvang en onderwijs binnen alle geledingen van de organisatie, zoals toezicht, bestuur, leiding, medezeggenschap, ondersteuning en teams van kindcentra.

In 2019 wordt op consistente en planmatige wijze de ontwikkeling van kindcentra voortgezet. De leidende coalitie binnen de kindcentra ontvangt passende professionalisering.

Kwaliteit

Alle kindcentra hebben de ambitie beter te presteren dan de basisnorm van de GGD en de Inspectie van het Onderwijs en hebben daartoe ambities geformuleerd.

Doel 2022: Elke kindcentrum heeft eigen ambities geformuleerd.

De ontwikkeling van kwaliteit betreft alle beleidsterreinen. Door middel van een intern digitaal systeem⁵ krijgt de kwaliteitscyclus planmatig vorm. Alle medewerkers, medezeggenschap en inspectie hebben toegang tot dit systeem. Hierdoor heeft kwaliteitsontwikkeling een integrale plaats in het denken van de medewerkers. Het systeem is transparant en toegankelijk. Op hoofdlijnen wordt daarmee tevens verantwoording afgelegd aan ieder die toegang heeft. Daarnaast is een systeem van auditen gerealiseerd van kinderopvang en onderwijs.

In 2019 wordt de auditwerkwijze voor alle kindcentra vormgegeven en doorontwikkeld naar zelfevaluatie en geborgd.

Huisvesting

Gebouwen zijn rendabel en duurzaam met minimale leegstand. Ze passen bij de behoefte van de omgeving en maken het mogelijk de doorgaande lijn van het kindcentrum te realiseren.

Doel 2022: PIT werkt aan de totstandkoming van gebouwen die passen bij de gestelde kindcentrum-criteria.

Huisvesting De Twijn te Alblasterdam

Voor De Twijn is planvorming voor een nieuw gebouw ten behoeve van kinderen van 0-13 jaar in een vergevorderd stadium gekomen.

In 2019 zal naar verwachting de eerste paal worden geslagen.

Huisvesting De Meander te Hendrik-Ido-Ambacht

De Meander heeft na overleg met team, medezeggenschap en ouders de dislocatie verlaten en een opgeknapte locatie voor een integraal kindcentrum van 0-13 jaar betrokken.

Beheer

PIT beschikt over adequate systemen die efficiënt en effectief werken mogelijk maken.

Doel 2022: PIT hanteert adequate systemen.

Door de fusie tussen kinderopvang en onderwijs heeft PIT de ambitie om digitale systemen en sociale mediavoorzieningen zoveel als mogelijk is te integreren. In 2018 is dit gerealiseerd.

In 2019 wordt verder gewerkt aan optimalisatie.

⁵ www.transparantbeleid.nl, een door PIT in 2006 zelf ontwikkeld beleidsprogramma volgens de pdca-cyclus.

Materieel

Het materieel staat ten dienste van het primaire proces, de ontwikkeling van de kinderen en het realiseren van de organisatiedoelen. Het is efficiënt, doelmatig en waar mogelijk duurzaam.

Doel 2022: PIT hanteert materialen die passen bij de gestelde ontwikkelingseisen van kinderen.

De ontwikkelingen binnen de kindcentra zijn de basis voor het investeringsplan. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd in gesprekken met de managers/directeuren.

In 2019 investeert PIT in de ontwikkeling van het jonge kind door verruiming van het scholingsbudget en ontwikkelmateriaal.

Communicatie

Ouders en medewerkers zijn elkaars partner in opvoeding, opvang en onderwijs. De kindcentra zijn gericht op samenwerking. Er is sprake van organisatiebrede interne interactie en een open communicatie met de omgeving.

Doel 2022: Elk kindcentrum voldoet aan het PIT-partnerschapskader en het PIT-communicatiekader.

Medezeggenschap en samenwerking

PIT hecht veel waarde aan samenwerking met ouders, mede door medezeggenschap. Dit gebeurt zowel op centraal als decentraal niveau en geïntegreerd plaats. De PIT-raad en de kc-raden zijn daar voorbeelden van. Daarnaast vinden activiteiten binnen de kindcentra plaats in de geïntegreerde benadering van en samenwerking met de ouders van (0)2-13 jaar.

In 2019 wordt de interactie en samenwerking tussen PIT-raad en kc-raden geïntensiveerd en medezeggenschap verder geprofessionaliseerd.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De invoering van de Wet heeft vele voeten in aarde gehad. Naast de structureel toegenomen administratieve last heeft er veel interne en externe communicatie plaatsgevonden. De inrichting is op orde en een functionaris gegevensbescherming is aangesteld. De medewerkers zijn geïnstrueerd en de ouders is opnieuw om toestemmingen gevraagd voor het plaatsen en verwerken van beeldmateriaal. Afgesproken is dat de maand mei de PIT-maand van de privacy is zodat er een vast moment is van extra aandacht.

Er is één klacht geweest die naar tevredenheid van de klager is opgelost. Het betrof hier een onterechte plaatsing van een babyfoto op de website. De verwijdering bij Google heeft de meeste tijd in beslag genomen.

Klachten

Daar waar intensief wordt samengewerkt tussen medewerkers, kinderen en ouders speelt communicatie een grote rol. Er wordt van alles gedaan om deze communicatie zo goed mogelijk te laten verlopen. Toch kan het weleens voorkomen dat dit niet lukt. Daarvoor heeft PIT een klachtenprocedure. PIT hecht eraan om klachten zo goed mogelijk op te lossen. Hierbij is 'praten met elkaar' (de dialoog) om te komen tot elkaar goed begrijpen een voorwaarde. In 2018 zijn twee klachten ingediend.

Overige ontwikkelingen

Opleiden

PIT heeft in 2017 het certificaat 'Opleidingsschool' ontvangen van de Hogeschool InHolland⁶. Samen met InHolland en collega-instellingen Kind en Onderwijs⁷ en PCBO te Rotterdam⁸, PCPOBr te Barendrecht⁹ is de brede opleidingsschool gestart. Deze opleidingsschool heeft tot doel het praktijkcurriculum van de opleiding leraar verder te verbeteren. Daarnaast is samen met het Da Vincicollege¹⁰ en InHolland gestart om te komen tot een integrale opleiding en samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs in de vorm van een IKC-lab¹¹. Op deze wijze wordt door samenwerking nieuwe invulling gegeven aan het vak van pedagogisch medewerker en leraar.

In 2019 wordt de werkwijze geëvalueerd en afspraken gemaakt over continuering.

Duurzaamheid

Op verschillende gebieden houdt PIT zich bezig met duurzaamheid. Bij personeel werken we aan kennisdeling, deskundigheidsbevordering, intern opleiden en coaching. In samenwerking met gemeentes scheiden de kinderen in de kindcentra hun afval. Waar overheidsinstanties en gemeentes subsidies verstrekken wordt bekeken of deze op rendabele wijze kunnen worden benut voor duurzaamheidsmaatregelen. In het meerjarig onderhoudsplan wordt bij vervanging rekening gehouden met inzet van duurzame materialen en installaties, zoals LED-verlichting.

In 2019 zal dit beleid worden voortgezet.

Samenwerking met het voortgezet onderwijs

De intensieve samenwerking met het Develsteincollege in Zwijndrecht¹² heeft o.a. geleid tot het samen werken aan een doorgaande lijn op meer-begaafdheid, vakantietalen en Engels.

In 2019 wordt de samenwerking voortgezet en geïntensiveerd.

Bewegen

In 2017 is beleid ingezet om kinderen van 0-13 jaar meer te laten bewegen. De uitvoering van het beweegplan laat kinderen meer bewegen en draagt daardoor bij de gezondheid, vermindering van gewicht en de motorische ontwikkeling. Daarnaast zijn wij met de gemeenten en de Dienst Gezondheid en Jeugd in gesprek om het gezonde voedingsbeleid vanuit de kinderopvang verder te verbinden met het onderwijs.

In 2019 worden de gesprekken voortgezet om direct ondersteuning op bewegen en gezondheid in de onderwijsgroepen te realiseren.

⁶ <https://www.inholland.nl/>

⁷ <https://www.kindenonderwijsrotterdam.nl/>

⁸ <https://www.pcbo-rotterdam.nl/>

⁹ <https://www.pcpobr.nl/>

¹⁰ <https://www.davinci.nl/>

¹¹ IKC-lab: Medewerkers vanuit verschillende opleidingen (mbo en hbo) leren met en van elkaar in authentieke situaties.

¹² <https://www.develsteincollege.nl/>

Financiën en beleid

Inleiding

PIT onderwijs is afhankelijk van de subsidie van de overheid. Door efficiënte bedrijfsvoering staan het begrotings- en jaarrekeningtraject in een strak stramien. Dat betekent dat begroting, uitputting en verantwoording door het gehele jaar gepland staan en in beginsel conservatief van aard zijn. In overleg met de managers/directeuren is de begroting kritisch en doelgericht opgesteld. De uitputting wordt frequent besproken met alle individuele directeuren met oog op de forecast. Het BMT¹³ is hierbij consistent betrokken.

Financiën

PIT is een financieel solide organisatie met kengetallen die minimaal voldoen aan de voor de sector gebruikelijke waarden.

Doel 2022: PIT voldoet aan de gestelde financiële criteria.

De lumpsumfinanciering

De lumpsumfinanciering is doelmatig en minimaal. De regelmatige aandacht die o.a. de PO-raad vraag voor de onvoldoende materiële vergoeding voor bijvoorbeeld energie, schoonmaak en onderhoud spreken voor zich. Daarnaast is er een gemis aan gemeentelijke onderwijssubsidies zoals deze voorkomen in buurgemeenten als Dordrecht en Rotterdam. De kindcentra van PIT en collega-besturen worden met niet minder grote problemen geconfronteerd dan de buurgemeenten. Toch moeten onze kindcentra het doen met de basisbekostiging. Dit enerzijds en de (opgedragen) taakstelling anderzijds stellen PIT voor een uitdaging. Creativiteit, efficiëntie en 'op de kleintjes letten' zijn het adagium bij het opstellen van de begroting. Ondanks creativiteit, efficiency en kostenreductie merken we dat we tegen de grenzen aanlopen van wat betamelijk is. Dat dit bij gelijkblijvend organiseren en werken zijn weerslag heeft op het onderwijs en de werkdruk van leraren en directeuren laat zich raden. Inmiddels is gestart met de omslag naar meer samenwerken op deskundigheid van kinderopvang en onderwijs, eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid. Hiermee krijgen de kindcentra, de directeur en de leraar meer regie over integrale ontwikkeling van het kindcentrum, waarbij beleidsvrijheid meer benut kan worden. De toedeling van werkdrukverminderingmiddelen hebben hun eerste, zij het kleine, positieve effecten op de werkdruk.

Kortom: Aanpassing werkzaamheden en manier van werken zijn noodzakelijk bij gelijkblijvende financiering.

De beleggingen, leningen, derivaten en liquiditeit

In 2018 is door het bestuur conform het financieel statuut gehandeld. Dit statuut regelt de liquiditeits- en beleggingsmogelijkheden van PIT. De dagelijkse uitvoering is in handen van het bestuur. Er zijn geen wijzigingen opgetreden in de beleggingen op de lange termijn. De beleggingen bestaan uit risicovrije deposito's.

Kortom: het financieel statuut is leidend.

¹³ bestuurlijk managementteam

Investeringsbeleid

PIT voert een actief beleid op het actueel houden van huisvesting, materieel en ontwikkelmethoden. Hiervoor is een meerjarenbeleid ontwikkeld. In de regel investeert PIT niet in huisvesting.

Het ICT-investeringsbeleid is gebaseerd op een meer-jarenvervangingscyclus. Deze cyclus bevat componenten die qua technische ontwikkeling aan snelle veranderingen onderhevig zijn.

Kortom: investering zijn gepland en gericht op het actueel houden van huisvesting, materieel en lesmethoden.

Prestatiebox

Het onderwijs van de kindcentra ligt op of boven de norm van de inspectie en er is sprake van constante groei in het kader van werken met 'standaarden' als ambitieniveau. In het enkele geval waar dat niet is, is door PIT geïnvesteerd om weer op het gewenste niveau te komen. Er is extra ingezet op personeel en leermiddelen om genoemde activiteiten mogelijk te maken. 25% van de middelen is besteed aan interne studiemomenten, die vorm hebben gekregen in het eigen PIT-opleidingscentrum¹⁴. De overige 75% van de beschikbare middelen zijn ingezet voor extra personele inzet voor de groep.

In het kader van cultuureducatie hadden de kindcentra overeenkomsten met professionele aanbieders van educatieve culturele programma's.

Kortom: De middelen zijn ingezet voor eigen opleidingscentrum en extra inzet in de groepen.

Doordecentralisatie ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband

Middelen van het samenwerkingsverband worden in het kader van ondersteuningsarrangementen gedecentraliseerd naar het onderwijs van de kindcentra. Voor deze middelen wordt aan het samenwerkingsverband verantwoording afgelegd. E.e.a. is conform het ondersteuningsplan.

Kortom: Tussen samenwerkingsverband en PIT zijn goede afspraken over inzet van middelen en verantwoording.

Risico-inventarisatie en –beheersing

Jaarlijks actualiseert het bestuur de inventarisatie en beheersing van risico's. Deze worden vervolgens besproken met de raad van toezicht en de PIT-raad. De risico's worden verdeeld in reduceren, afwentelen, delen en/of accepteren. Naar mate de kans op risico's kunnen voorkomen worden deze gekwantificeerd. Onder de belangrijkste risico's en/of onzekerheden vallen o.a. de kleinere kindcentrumlocaties, disfunctioneren van personeelsleden, werkdruk. Tot op heden hebben de risico's nog geen belangrijke effecten gehad. Deze interne risicoanalyse wordt meegenomen in het proces van opstellen van de meerjarenbegroting als onderdeel van de planning & control cyclus. Daar zijn de belangrijkste risico's en onzekerheden in opgenomen.

Kortom: Risico-inventarisatie vormt een belangrijk onderdeel van meerjaren begrotingsproces en wordt jaarlijks geactualiseerd.

Continuïteitsparagraaf

De ontwikkelingen in de toekomst zijn financieel verwerkt in de begroting 2019 t/m 2022.

¹⁴ ENOC

De balans in de continuïteitsparagraaf is gemuteerd op basis van resultaat, investeringen, afschrijvingen, aflossingen, en mutaties in de voorziening. Het saldo van de kortlopende vorderingen en schulden is gelijk aan de jaren daarvoor.

Leerlingaantallen	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
	1-10-18	1-10-19	1-10-20	1-10-21
Leerlingen <8 jaar	1.528	1.484	1.475	1.492
Leerlingen >8 jaar	1.429	1.489	1.512	1.528
Leerlingen SBO	118	118	118	118
Totalen	3.075	3.091	3.105	3.138
Toename + / afname -		16	14	33

Het leerlingaantal zal op de komende teldatum (1-10-2019) naar verwachting 16 leerlingen hoger liggen. De jaren daaropvolgend wordt een lichte toename van het aantal leerlingen verwacht. Met name in de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht ligt een kans op groei van het aantal leerlingen. Voor de overige kindcentra is een stabiel aantal leerlingen de verwachting. Daar is de verhouding tussen de leerlingen die jonger- of ouder dan 8 jaar vrij stabiel. Dit houdt in dat de in- en uitstroom vergelijkbaar zijn.

Personeel (in fte)	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Directie	12,67	12,67	12,67	12,67
Onderwijspersoneel	174,37	172,42	172,42	172,42
Onderwiisondersteund personeel	18,61	18,21	18,21	18,21
	205,65	203,30	203,30	203,30

De komende jaren zal het aantal in te zetten FTE stabiel blijven. Dit betreffen uitsluitend medewerkers in eigen dienst. Hierbij is geen rekening gehouden met personeel dat werkzaamheden verricht vanuit de kinderopvang.

Balans	2018	2019	2020	2021	2022
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Activa					
Materiele vaste activa	3.092.899	3.333.349	3.087.349	2.734.449	2.369.149
Vlottende activa	1.411.611	1.411.611	1.411.611	1.411.611	1.411.611
Liquide middelen	2.917.292	2.594.550	2.636.558	2.921.510	3.255.645
	7.421.802	7.339.510	7.135.518	7.067.570	7.036.405
Passiva					
Eigen vermogen	4.656.749	4.556.849	4.441.949	4.365.949	4.330.349
Voorzieningen	1.007.740	1.025.348	936.256	944.308	948.743
Langlopende schulden	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	1.757.313	1.757.313	1.757.313	1.757.313	1.757.313
	7.421.802	7.339.510	7.135.518	7.067.570	7.036.405

Conform de meerjarenbegroting zal de waarde van de materiële vaste activa de komende jaren afnemen. Het saldo van de liquide middelen zal hierdoor toenemen. Het eigen vermogen wijzigt a.d.h.v. de resultaten die de komende jaren zijn begroot. De voorzieningen nemen het komend jaar af als gevolg van onderhoudsmaatregelen die in 2018 uitgevoerd gaan worden. De langlopende schuld ten opzichte van het ministerie is eind 2018 afgelost. Voor de meerjarenbalans is het

uitgangspunt dat de vlottende activa en kortlopende schulden gelijk zullen blijven.

Exploitatie	2018 Werkelijk	2019 Begroting	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting
Baten					
Rijksbijdragen	17.730.025	17.702.300	17.593.900	17.594.900	17.619.300
Overige overheidsbijdragen	15.837	16.300	16.300	16.300	16.300
Overige baten	619.638	354.200	339.100	339.100	339.100
	18.365.500	18.072.800	17.949.300	17.950.300	17.974.700
Lasten					
Personele lasten	14.896.575	15.194.600	15.115.200	15.115.100	15.114.500
Afschrijvingen	578.732	628.200	599.000	561.200	545.800
Huisvestingslasten	1.346.031	1.333.400	1.333.500	1.333.500	1.333.500
Overige instellingslasten	650.984	355.900	355.900	355.900	355.900
Leermiddelen (PO)	620.756	665.600	665.600	665.600	665.600
	18.093.078	18.177.700	18.069.200	18.031.300	18.015.300
Saldo baten en lasten	272.422	-104.900	-119.900	-81.000	-40.600
Financiële baten en lasten	10.529	5.000	5.000	5.000	5.000
Resultaat	282.951	-99.900	-114.900	-76.000	-35.600

De komende jaren laat de meerjarenbegroting een negatief beeld zien. Voor het bestuur blijft het uitgangspunt om zo lang mogelijk in Alblasterdam, Heerjansdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk en Zwijndrecht, een vestiging voor christelijk onderwijs in stand te houden. Ook in 2019 zal het bestuur de situatie rond de rendabele en onrendabele kindcentra blijven monitoren en specifiek beleid ontwikkelen. Daarbij zullen de wens/noodzaak om alle locaties open te houden, de financiële gezondheid van de Stichting als geheel én de kwaliteitseisen die wij stellen aan het onderwijs leidend zijn.

Risico's

PIT ziet zich gesteld voor enkele risico's. Zo zijn daar de schaarste op de arbeidsmarkt, de basisbekostiging versus de grote steden-problematiek, de kleine kindcentra, passend onderwijs en de overheid.

De schaarste op de arbeidsmarkt is een gegeven. PIT werkt nauw samen met andere opleidingen en instellingen om jonge medewerkers eerder aan PIT te binden. Daarnaast bieden wij ontwikkelperspectieven door de integratie van kinderopvang en onderwijs. De basisbekostiging is ook een gegeven. Door efficiënt beleid en samenwerking werkt PIT aan de taakstelling. Kleine kindcentra onder de 200 kinderen zijn niet efficiënt. Daarom heeft PIT reeds in 2014 het besluit genomen om naar grotere locaties toe te werken. Met o.a. De Meander en De Twijn zijn stappen gezet in dit beleid. Passend onderwijs is met de huidige financiële mogelijkheden een opgave. Door de vergroting van de kennis wordt ook meer bij kinderen gezien, benoemd en ook aanpak verwacht. Dit vraagt tijd en energie die ook nog eens belast worden door toegenomen administratie en overleggen. Tevens is er een toename van gedragsproblemen zichtbaar die nauwelijks binnen de huidige mogelijkheden opgelost kunnen worden. Hulp vanuit het samenwerkingsverband is ontoereikend en jeugdhulp laat regelmatig afweten. PIT brengt voortdurend deze problematiek onder de aandacht van het samenwerkingsverband en de gemeentes en formuleert het toelatingsbeleid scherper. De overheid blinkt, al een aantal jaren, niet uit in betrouwbaarheid zoals de toegenomen verantwoordingslast, onvoldoende en te late compensatie van kostenstijgingen, onvoldoende of geen compensatie van pensioenpremiestijgingen, efficiencykortingen, onvoldoende

financiering voor de taakstelling, extra en soms onverwachte subsidies aan het eind van het boekjaar, late bekendmaking van lumpsumbedragen. PIT doet waarin het gelooft. Dat betekent dat de focus op de eigen interne kracht ligt: wat kunnen we met de beschikbare middelen en hoe beschermen wij onze wil om ontwikkelrecht voor kinderen optimaal vorm te kunnen blijven geven. Efficiency, 'letten op de kleintjes', en conservatief begroten horen bij deze onbetrouwbare financiering.

De financiële analyse

Gevoerd financieel beleid

PIT stelt zich ten doel om de beschikbare financiële middelen verantwoord in te zetten voor het onderwijs. Er is sprake van een gezonde financiële basis voor de toekomst van PIT. Het financieel beleid van PIT is uitgewerkt in een planning- en controlcyclus. Hiertoe zijn binnen PIT afspraken gemaakt over de procedures en verantwoordelijkheden die de realisatie van doelstellingen en de continuïteit van PIT moeten borgen.

De cyclus kent de volgende onderdelen:

- Financieel beleidskader
- Taakstellende (meerjaren)begroting
- Monitoring en rapportage per tertiaal
- Het financieel jaarverslag

Hoofdbeleidsdoelstelling met betrekking tot het vermogen is het afdekken van de risico's die de organisatie draagt.

Kortom: PIT voert een gedegen financieel beleid

De samenstelling van de jaarrekening 2018 heeft plaatsgevonden conform de richtlijnen die zijn uitgevaardigd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur, Wetenschappen (OC&W), die mede zijn gebaseerd op bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek. Op sommige punten wijken de OC&W-richtlijnen af of zijn er aanvullende richtlijnen vanwege de specifieke eisen die de verslaggeving van onderwijsinstellingen vergt. Het jaarverslag kent een verplichte indeling op voorschrift van OC&W.

Treasury beleid

PIT heeft in 2018 gehandeld conform het geldende treasury beleid. PIT heeft geen beleggingen in aandelen of obligaties uitstaan. Overtollige middelen worden op een vrij beschikbare spaarrekeningen gezet zodat PIT ieder moment hier vrij over kan beschikken.

De financiën en het ingezette beleid

PIT-onderwijs heeft ervoor gekozen om het beleid betreffende identiteit, passend onderwijs, ontwikkeling van het personeel en de ontwikkeling van kindcentra consequent en consistent voort te zetten. Op de vijf beleidsterreinen¹⁵ zijn activiteiten ontplooid die tot het behalen van de voorgenomen resultaten moeten leiden. De missie en de geformuleerde doelen voor 2022 zijn hiervoor een belangrijke focus. Flankerend hieraan is er een strak financieel regime om de financiële

¹⁵ Identiteit en ontwikkeling, Personeel en organisatie, Financiën en beheer, Gebouwen en materieel, Communicatie en kwaliteit

uitputting conform de begroting te laten verlopen. Het grootste begrotingsonderdeel betreft het personeel. Aangezien er nauwelijks krimp in de regio is of te verwachten valt, hebben er ook geen ontwikkelingen plaatsgevonden van grote personele betekenis. Gezien de prognoses vallen deze ontwikkelingen ook niet te verwachten.

Ten aanzien van de verbonden partijen en het samenwerkingsverband zijn er geen ontwikkelingen van betekenis geweest, noch vallen deze te verwachten.

Kortom: Om het ingezette beleid uit te voeren en de gestelde doelen te bereiken is er een strak financieel proces.

Constateringen

Het geven van goed onderwijs, in relatie tot alle formele en informele verplichtingen die het kindcentrum kent, maar ook de toenemende diversiteit aan kinderen (gedrag en ontwikkeling), vereisen adequate ondersteuning. De formele en informele verplichtingen komen voornamelijk voort uit de steeds toenemende maatschappelijke taak die het kindcentrum uit te voeren krijgt. Daarbij kan gedacht worden aan passend onderwijs, opbrengstgericht werken, maatschappelijke verwachtingen, voor- en vroegschoolse educatie in relatie tot de kinderopvang, aansluiting met het voortgezet onderwijs, samenwerkingsverbanden en de relaties met zorg- en adviesteams, Centra voor Jeugd en Gezin en de toenemende netwerken om voorliggende zaken af te stemmen en te ontwikkelen. Maar ook aan daarmee gepaard gaande toenemende administratieve lasten, overleggen en gesprekken. We constateren dat dit het werk van de leraren en directeurs significant complexer en intenser heeft gemaakt en maakt.

Kortom: De relatie tussen wat moet of verwacht wordt en gerealiseerd kan worden staat onder spanning. Dit levert significante werkdruk op.

De gevolgen

De toenemende complexiteit en intensiteit van de werkzaamheden binnen 'passend onderwijs' en samenwerking binnen gemeentes en regio maken keuzes onvermijdelijk. Het volstaat hier te constateren dat 'kindcentrum zijn' in zijn maatschappelijke context en omgeving echter meer is dan alleen het (wettelijk en gesubsidieerde) primaire proces.

Professionalisering van personeel is een voorwaarde voor onderwijskwaliteit. Het is een landelijk speerpunt en wordt beleidsmatig voortgezet in de vorm van de lerarenbeurs en eigen investeringen. Er is binnen PIT voor gekozen om professionalisering alleen in te zetten op beleid gerelateerde onderwerpen. Daar waar ondanks professionalisering en ondersteuning sprake is van verloop door toeleiding naar ander werk of ontslag, is beleid gevoerd om uitkeringen na eventueel ontslag te voorkomen of te beheersen. Daarnaast is er doorlopende aandacht voor ombuigingen en besparingen om met de beperkte middelen efficiënt te werken.

Kortom: Om aan de opdracht te voldoen is er enerzijds sprake van efficiënt omgaan met middelen en anderzijds professionalisering en begeleiding van medewerkers.

Doen waarin je gelooft

Kerncijfers

	2018	2017	2016	2015	2014
Financieel					
Baten					
Rijksbijdragen	17.730.025	16.684.880	16.385.395	16.314.136	15.990.903
Overige overheidsbijdragen	15.837	19.578	16.621	48.480	53.400
Overige baten	619.638	405.970	604.902	784.257	682.209
Totaal baten	18.365.500	17.110.428	17.006.918	17.146.873	16.726.512
Lasten					
Personele lasten	14.896.575	13.819.376	13.765.189	14.018.862	14.249.673
Afschrijvingen	578.732	557.181	546.743	484.573	465.751
Huisvestingslasten	1.346.031	1.352.285	1.374.818	1.301.108	1.169.415
Overige instellingslasten	650.984	590.271	442.058	683.732	565.060
Leermiddelen (PO)	620.756	690.981	682.349	607.941	656.768
Totaal lasten	18.093.078	17.010.094	16.811.157	17.096.216	17.106.667
Saldo baten en lasten	272.422	100.334	195.761	50.657	-380.155
Financiële baten en lasten	10.529	11.307	17.718	27.108	36.163
Resultaat	282.951	111.641	213.479	77.765	-343.992
Personeel in dienst					
Totaal fte	2018 212,7	2017 210,02	2016 213,93	2015 220,5	2014 229,1
Leerlingen					
Teldatum	1-10-2018	1-10-2017	1-10-2016	1-10-2015	1-10-2014
Stichting PIT Onderwijs	3.075	3.115	3.119	3.172	3.257

Op teldatum 1-10-2018 bedraagt het totaal aantal leerlingen 3.075. In vergelijking met de teldatum 1-10-2017 zijn dit 40 leerlingen minder.

Het aangegeven aantal leerlingen kan afwijken in vergelijking met andere documenten zoals bijvoorbeeld de begroting. Bij het opstellen van de begroting worden voorlopige aantallen gebruikt. Deze kunnen afwijken ten opzichte van het werkelijke aantal.

Financiële analyse balans

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans.

Doen waarin je gelooft

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2018	31-12-2017
Liquide middelen	2.917.292	2.974.325
Vorderingen	1.411.611	1.440.843
Kortlopende schulden	-1.757.313	-1.683.739
Werkkapitaal	2.571.590	2.731.429
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	3.092.899	3.050.388
Langlopende schulden	0	-90.645
	3.092.899	2.959.743
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	5.664.489	5.691.172
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen	4.656.749	4.373.798
Voorzieningen	1.007.740	1.317.374
	5.664.489	5.691.172
Balans		
Activa	31-12-2018	31-12-2017
Materiële vaste activa	3.092.899	3.050.388
Vorderingen	1.411.611	1.440.843
Liquide middelen	2.917.292	2.974.325
Werkkapitaal	7.421.802	7.465.556
Passiva		
Eigen vermogen	4.656.749	4.373.798
Voorzieningen	1.007.740	1.317.374
Langlopende schulden	0	90.645
Kortlopende schulden	1.757.313	1.683.739
	7.421.802	7.465.556

Toelichting balans

Materiele vaste activa

De waarde van de materiele vaste activa is toegenomen gedurende het boekjaar 2018. In 2018 is er in totaal € 621.243 geïnvesteerd en was er € 607.950 opgenomen als investering in de begroting 2018. Met name in ICT is meer geïnvesteerd dan begroot (begroot € 297.300 - werkelijk € 436.741). In leermiddelen is minder geïnvesteerd dan begroot (begroot 176.550 - werkelijk € 79.038). Dit komt voornamelijk, doordat veel kindcentra hebben gekozen voor nieuwe methoden in licentievorm.

Vorderingen

De vorderingen zijn in 2018 afgenomen. Op bijna alle onderdelen is een lichte afname zichtbaar. Per einde boekjaar is de vordering ten opzichte van het Vervangingsfonds afgenomen. Deze vordering heeft betrekking op december 2018 en zal in januari 2019 worden ontvangen. Voor het gebruik van tablets van Snappet is een waarborgsom voldaan. De verwachting is dat niet de volledige waarborgsom retour zal worden ontvangen. Om dit risico af te dekken heeft PIT in 2018 10% van de waarborgsom afgeboekt.

Liquide middelen

Het bedrag dat PIT ter beschikking heeft aan liquide middelen is afgenomen in 2018. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er meer is geïnvesteerd in materiele vaste activa (2018 : € 621.000 - 2017:

€ 381.000). Zie het kasstroomoverzicht voor een nadere specificatie van de mutatie aan liquide middelen.

Eigen vermogen

Vanwege het positieve resultaat neemt het saldo aan eigen vermogen van de stichting toe. Zie in de jaarrekening onder C1 de specificatie voor de verdeling van het resultaat.

Langlopende schulden

Conform de gemaakte afspraken tussen het Ministerie van Onderwijs en PIT is in 2018 afgelost op de langlopende schuld die PIT heeft aan het ministerie. Deze maandelijkse aflossing vindt plaats door een inhouding op de bekostiging. Dit betreft een bedrag van circa € 9.000 per maand. Eind oktober 2018 heeft de laatste inhouding plaatsgevonden. Hiermee is schuld volledig afgelost.

Kortlopende schulden

In totaliteit vertonen de kortlopende schulden met een mutatie van circa € 75.000 geen grote afwijking t.o.v. vorig jaar. Echter op onderliggende posten zijn grote verschillen met voorgaand boekjaar zichtbaar. Per balansdatum 31-12-2018 staan er minder-, en minder hoge factuurbedragen open ten opzichte van vorig jaar. Als gevolg van loonkostenstijgingen is het saldo af te dragen belastingen en sociale lasten per balansdatum hoger dan vorig jaar.

Treasury- en financieringsbeleid

Per 1 juli 2016 is de nieuwe 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' van kracht. Begin 2017 is door PIT een Treasury statuut vastgesteld dat voldoet aan de nieuwe regeling. In 2018 hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in het Treasury Statuut.

Financiële analyse exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat 2018 is:

Baten	Begroting 2018	Verschil
Rijksbijdragen	16.131.400	1.598.625
Overige overheidsbijdragen	16.300	-463
Overige baten	128.600	491.038
Totaal baten	16.276.300	2.089.200
Lasten		
Personele lasten	13.346.000	1.550.575
Afschrijvingen	596.500	-17.768
Huisvestingslasten	1.297.900	48.131
Overige instellingslasten	368.800	282.184
Leermiddelen (PO)	640.700	-19.944
Totaal lasten	16.249.900	1.843.178
Saldo baten en lasten	26.400	246.022
Financiële baten en lasten		
Saldo fin. baten en lasten	0	10.529
Exploitatieresultaat	26.400	256.551

Toelichting verschillen werkelijke cijfers en begroting 2018

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat is met een positief resultaat van € 282.951, € 256.551 hoger dan begroot. Verhoudingsgewijs zijn de inkomsten meer toegenomen dan de lasten. Dit zorgt voor een resultaat dat hoger is dan begroot.

Rijksbijdragen

Het Ministerie van Onderwijs heeft in de loop van 2018 een indexatie toegepast voor de subsidies. De indexatie is het gevolg van CAO onderhandelingen die tot gevolg hebben gehad dat de lonen zijn gestegen in de nieuwe CAO voor het Onderwijs. Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is er circa € 155,- per leerling toegekend in het kader van werkdrukvermindering. Deze middelen zijn toegevoegd aan de reeds bestaande subsidie 'personeel- en arbeidsmarktbeleid'. In 2018 is er circa € 120.000 aan groeibekostiging ontvangen, dit bedrag is niet in de begroting 2018 opgenomen, omdat het behalen van de groei destijds onzeker was. Eveneens is er circa € 81.000 ontvangen voor het geven van onderwijs aan vluchtelingen en vreemdelingenkinderen, in de begroting was echter rekening gehouden met € 20.000 inkomsten. Tegenover deze inkomsten staan eveneens personeelslasten.

De middelen vanuit de bekostiging 'prestatiebox' zijn door een verhoging van het bedrag per leerling circa € 47.000 hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen

Vanuit de gemeente ontvangen enkele kindcentra middelen voor activiteiten die buiten onderwijstijd plaatsvinden, de zgn. 'brede school' activiteiten. Deze kindcentra hebben samen afspraken gemaakt met de gemeente en collega-kindcentra/scholen in de buurt om het brede arrangement activiteiten optimaal aan te bieden aan de kinderen.

Overige baten

In de begroting 2018 zijn de inkomsten en lasten uit hoofde van de kindcentrumfondsen¹⁶ niet opgenomen. In 2018 bedragen deze inkomsten circa € 254.000. Onder overige instellingslasten staan de lasten weergegeven. Vanuit PIT kinderopvang zijn middelen ontvangen om de leiding op de locaties te versterken. Door deze bijdrage worden werkzaamheden door onderwijspersoneel vergoed door de kinderopvang. De integratie binnen het kindcentrum tussen kinderopvang en onderwijs kan hierdoor beter verlopen. De bijdrage vanuit de Kinderopvang bedraagt circa € 126.000.

Personeelslasten

In 2018 heeft vanuit de cao voor het Primair Onderwijs een verhoging van de salarissen plaatsgevonden. Dit, met terugwerkende kracht vanaf begin 2018.

Eveneens heeft er een éénmalige uitkering van € 750, naar rato van de aanstelling en aanstellingsduur in oktober, plaatsgevonden. Verder is er op kindcentra, waar vervanging in het

¹⁶ Vrijwillige ouderbijdragen.

kader van ziekte, zwangerschapsverlof of andere verloven nodig was, meer kosten gemaakt dan de vergoeding die hiervoor is ontvangen van bijvoorbeeld het UWV of het vervangingsfonds.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot. In de begroting is uitgegaan van investeringen aan het begin van het boekjaar. Veel investeringen hebben plaatsgevonden gedurende het boekjaar waardoor het afschrijven later is begonnen dan begroot.

Huisvestingslasten

In het boekjaar 2018 zijn meer huisvestingslasten gemaakt, dan begroot en dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer lasten voor de schoonmaak in combinatie met de lasten voor medegebruik.

Overige instellingslasten

In de begroting worden de mutaties van de Kindcentrumfondsen niet opgenomen. De lasten inzake deze geldstromen bedragen € 301.000.

Leermiddelen

De besteding in leermiddelen is circa € 20.000 lager dan begroot. Op de onderliggende posten zijn twee afwijkingen zichtbaar, waarvan één een positief effect heeft op het resultaat en de andere een negatief effect. In 2018 hebben onderhandelingen plaatsgevonden inzake het contract voor de reproductie. Deze onderhandelingen hebben geresulteerd in een prijsbijstelling in 2018 naar nihil. Dit heeft een positief effect op het resultaat van circa € 107.000. Anderzijds zijn ICT gerelateerde lasten aanzienlijk hoger dan begroot. Een deel van de verklaring ligt in het feit dat steeds meer methoden in licentievorm worden aangeschaft en niet meer voor een langere periode. De kosten voor licenties nemen echter sterker toe, dan de afschrijvingslasten voor methoden afnemen.

Financiële analyse exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat 2018 is €282.951

Doen waarin je gelooft

Baten	2018	2017	Vershil
Rijksbijdragen	17.730.025	16.684.880	1.045.145
Overige overheidsbijdragen	15.837	19.578	-3.741
Overige baten	619.638	405.970	213.668
Totaal baten	18.365.500	17.110.428	1.255.072
Lasten			
Personele lasten	14.896.575	13.819.376	1.077.199
Afschrijvingen	578.732	557.181	21.551
Huisvestingslasten	1.346.031	1.352.285	-6.254
Overige instellingslasten	650.984	590.271	60.713
Leermiddelen (PO)	620.756	690.981	-70.225
Totaal lasten	18.093.078	17.010.094	1.082.984
Saldo baten en lasten	272.422	100.334	172.088
Financiële baten en lasten			
Saldo fin. baten en lasten	10.529	11.307	-778
Exploitatieresultaat	282.951	111.641	171.310

Toelichting verschillen werkelijke cijfers 2018 en 2017

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat vertoont een toename van € 171.310 ten opzichte van 2017 en bedraagt ultimo 2018 € 282.951.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn ten opzichte van vorig jaar fors gestegen ondanks een daling van het aantal leerlingen. Dit komt voornamelijk door een forse indexatie van de bekostiging, vanwege de loonkostenstijging die is afgesproken in de nieuwe CAO.

In het kader van de werkdrukvermindering hebben instellingen in het Onderwijs eveneens meer middelen ontvangen.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn nagenoeg gelijk gebleven t.o.v. voorgaand jaar.

Overige baten

De overige baten zijn in 2018 aanzienlijk hoger dan in 2017. Dit komt voornamelijk door de bijdrage van circa € 126.000 vanuit PIT kinderopvang in de aansturing van het kindcentrum. De opbrengst verhuur is circa 13.000 hoger dan voorgaand vanwege een hoger tarief en toegenomen verhuur van ruimten.

Personeelslasten

Vanwege doorgevoerde salarisverhogingen vanuit de nieuwe cao zijn de salariskosten toegenomen in vergelijking met boekjaar 2017. Vanaf augustus 2018 heeft er inhuur van personeel plaatsgevonden in het kader van de werkdrukvermindering.

Afschrijvingen

Vanwege investeringen in ICT en leermiddelen die hebben plaatsgevonden in 2018 zijn de afschrijvingslasten hoger dan 2017.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten in 2018 zijn vergelijkbaar met voorgaand boekjaar. In vergelijking met voorgaand boekjaar zijn op twee locaties de schoonmaakwerkzaamheden uit het medegebruikcontract verwijderd. De kindcentra hebben zelf een contract met een schoonmaakbedrijf afgesloten. Dit zorgt voor een verschuiving tussen de lasten voor medegebruik en de schoonmaaklasten.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn circa € 60.000 hoger dan in voorgaand jaar. Dit valt voornamelijk te verklaren, doordat er circa € 50.000 meer lasten zijn inzake de kindcentrumfondsen. De overige lasten zijn vergelijkbaar met 2017.

Leermiddelen

Vanwege veel lagere kosten voor reproductie zijn de lasten voor leermiddelen lager dan in 2017. Dit scheelt ongeveer € 120.000 in vergelijking met voorgaand boekjaar. De lasten voor ICT gerelateerde leermiddelen vertonen in vergelijking met vorig jaar een toename van € 40.000.

Financiële kengetallen^v

De kengetallen zijn als volgt:

	2018	2017	Signaleringswaarden
Solvabiliteit 2 ^{vi}	0,76	0,76	< 0,3
Liquiditeit ^{vii}	2,46	2,62	< 0,76
Huisvestingsratio ^{viii}	0,08	0,08	> 0,10
Weerstandsvermogen ^{ix}	0,25	0,26	< 0,05
Rentabiliteit ^x	0,02	0,01	0,00

Doen waarin je gelooft

Kasstroomoverzicht

	2018	2019	2020	2021	2022
<u>Kasstroom uit operationele acti</u>	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten	282.951	-99.900	-114.900	-76.000	-35.600
Overige mutaties EV	-	-	-	-	-
	282.951	-99.900	-114.900	-76.000	-35.600
Afschrijvingen	578.732	628.200	599.000	561.200	545.800
<u>Mutaties werkkapitaal</u>					
- Onderhanden werk	-	-	-	-	-
- Vorderingen	29.232	-	-	-	-
- Effecten	-	-	-	-	-
- Kortlopende schulden	73.574	-	-	-	-
	102.806	-	-	-	-
Mutaties voorzieningen	-309.634	17.608	-89.092	8.052	4.435
	654.855	545.908	395.008	493.252	514.635
<u>Kasstroom uit investeringsacti</u>	-621.243	-868.650	-353.000	-208.300	-180.500
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>					
Mutatie financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Mutatie overige langlopende schul	-90.645	-	-	-	-
	-90.645	-	-	-	-
Overige balansmutaties	-	-	-	-	-
Mutatie liquide middelen	-57.033	-322.742	42.008	284.952	334.135
Kengetallen	2018	2019	2020	2021	2022
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Solvabiliteit 2	0,76	0,76	0,75	0,75	0,75
Liquiditeit	2,46	2,28	2,30	2,47	2,66
Huisvestingsratio	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Weerstandvermogen	0,25	0,25	0,25	0,24	0,24
Rentabiliteit	0,02	-0,01	-0,01	0,00	0,00

Doen waarin je gelooft

Verslag van de Raad van Toezicht

De RvT van de stichting PIT is een orgaan dat namens de samenleving toezicht uitoefent. De RvT sluit in haar toezicht aan bij de visie en kernwaarden van PIT: eigen-wijs, geborgen, samen, hoofd-hart-handen en persoonlijke aandacht. De RvT baseert haar toezicht ook op wetgeving, actuele Governance Codes en de landelijk visie op toezicht van de vereniging van toezichthouders voor kinderopvang en onderwijs (VTOI-NVTK). Deze visie is -in het convenant- kort samengevat als waardengedreven toezicht vanuit de kernwaarden integriteit, professionaliteit, verbinding en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Onder waardengedreven toezicht verstaan we dat we gericht zijn vanuit de why (het 'waarom' – de drijfveer, de essentie –) van de organisatie, de RvT zich als sparringpartner voor het bestuur opstelt, er aandacht is voor de hard & soft controls en de RvT zich vrij in de organisatie beweegt en actief relaties onderhoudt binnen en buiten de organisatie. Het doel van de RvT is om van waarde te zijn voor PIT. De RvT is waardengedreven. De leidende waarden hierbij voor de visie van de RvT zijn, uitgaande van en invulling gevend aan de maatschappelijke opdracht van PIT:

- proactief en constructief;
- midden in de samenleving staand;
- binnen de organisatie en daarbuiten zichtbaar;
- open, eerlijk en direct communicerend;
- voor evenwicht en tegenwicht zorgend;
- oog hebbend voor meetbare en merkbare aspecten.

Bovenstaande staat in de Toezichtvisie zoals de Raad in 2018 heeft geformuleerd. De Raad van Toezicht heeft invulling gegeven aan:

1. Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan.
2. Het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften, omgang met de code goed bestuur en afwijkingen van die code.
3. Toezien op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen.
4. De werkgeversrol en de evaluatie van het uitvoerend bestuur van de stichting.
5. Toezien op de werkwijze van het bestuur in het aansturen van de organisatie.

De raad van toezicht verleent haar goedkeuring aan het beleid van het bestuur en daarmee het bestuursverslag.

In 2018 heeft de raad van toezicht vijfmaal vergaderd. De vergaderingen bestaan uit een gezamenlijk gedeelte met het bestuur. De raad heeft tweemaal gezamenlijk vergaderd met de PIT-raad en bezocht een aantal (integrale) kindcentra van de stichting. In 2018 zijn twee leden bindend voorgedragen door de PIT-raad waardoor de raad van toezicht op 31-12-2018 uit zeven leden bestond. De raad werkt indien nodig met commissies.

De raad ontvangt een vastgestelde vergoeding welke past binnen de richtlijn van de VTOI-NVTK.

Begin 2018 namen we afscheid van Monique Fluitsma als gewaardeerd bestuurder. Monique heeft samen met Ad Vos veel betekend voor de stichting PIT zoals we die vandaag de dag kennen. Het persoonlijk afscheid met alle medewerkers was een prachtige blijk van waardering.

Het vertrek bracht een vervroegd beslismoment over de omvang van het bestuur; het bestuur van de stichting terug brengen van een tweehoofdig bestuur naar een eenhoofdig bestuur. Deze beslissing is lopende 2018 geformaliseerd.

De Raad van Toezicht heeft zes reguliere vergaderingen gehad. In 2018 is er tweemaal vergaderd met een afvaardiging van de PIT-raad zonder de bestuurder.

In het najaar van 2018 zijn veel locaties bezocht door de Raad van Toezicht, veelal in tweetallen. De enthousiaste en eerlijke gesprekken met de medewerkers van PIT gaven een reëel beeld van de krachten en uitdagingen waar de stichting mee te maken heeft. Uit alle bezoeken is een rode draad gedestilleerd welke besproken is met de bestuurder.

Om het werk van de Raad van Toezicht slagvaardig uit te kunnen voeren zijn er 4 commissies ingesteld. Elk van deze commissies (audit, werkgeverschap, governance en kwaliteit) werkt met een vastgesteld plan van aanpak, namens de raad, op een kerngebied van toezicht houden en brengt zijn bevindingen in bij de vergaderingen van de Raad van toezicht.

Conform de governancecode is er een actualiseringsrooster vastgesteld. Leden van de raad hebben een vaste zittingstermijn in de raad en kunnen maximaal 2 termijnen deelnemen aan de raad. In 2019 beoogt de raad af te slanken van het maximum van 7 leden naar 5 leden om zo de slagvaardigheid te vergroten. Als speerpunten van het toezicht voor 2019 worden vastgesteld: kwaliteit van onderwijs én managementdevelopment. Deze afspraken volgen uit de zelfevaluatie: De RvT onderwerpt haar eigen functioneren jaarlijks aan kritische reflectie, met inbreng vanuit het bestuur.

Naast de periodieke onderwerpen staat ook de actualiteit van de (i)KC's en het welzijn van de medewerkers van PIT op de agenda. Het is opvallend om keer op keer te mogen vaststellen dat de bewogenheid voor de medemens, het kind en de collega, een diepe drijfveer vormt om te blijven ontwikkelen. Te investeren in het leven van je naaste, dat is het mooiste compliment om te geven en te ontvangen.

Naam lid RvT	Nevenfunctie	Lid ¹⁷	Aftredend ¹⁸
Nathan Gorter	Bestuurslid en vrijwilliger Stichting In Hem Kracht	(2012) 17-7-2015	31-12-2018 nh
Edwin van Wijngaarden	Geen	(2011) 17-7-2015	01-07-2019 nh
Ad Keller	Lid RvT Stichting Jeugdteams en lid RvT koers VO	(2013) 17-7-2015	31-12-2021 nh
Eduard Koudstaal	Geen	(2012) 17-7-2015	31-12-2019 nh
Ronald de Meij	Lid vereniging Directeuren Netwerk Veilig Thuis Nederland Lid vereniging voor Directeuren Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland Dagelijks bestuur Regionaal Overleg Orgaan Acute Zorg Zuidwest Nederland	(2013) 17-7-2015	31-12-2021 nh
Hanske Plenge	Bestuurslid St Platform voor Innovatie in Toezicht en docent AOG School of management	26-6-2017 op voordracht PIT-raad	01-07-2021 h
Ilona Dulfer	Waarnemend voorzitter College van Bestuur Nordwin College Gecertificeerd toezichthouder ITZH Vice Voorzitter RvT Hoekse Waard Bibliotheken Voorzitter bestuur Stichting Kinderopvang Cromstrijen tot 1-11-2018 Gecertificeerd toezichthouder ITZH Lid raad van toezicht Blick op Onderwijs vanaf 11-12-2018	26-6-2017 op voordracht PIT-raad	01-07-2021 h

¹⁷ sinds (rechtsvoorganger)

¹⁸ h = herkiesbaar en nh = niet herkiesbaar

BIJLAGE

Verslag van de PIT-raad

De PIT-raad is in 2018 vijf keer bij elkaar gekomen. Tevens waren er commissievergaderingen bijvoorbeeld aangaande de communicatie en financiën. Daarnaast waren er twee vergaderingen van een delegatie van de PIT-raad met de Raad van Toezicht.

De volgende onderwerpen zijn besproken:

AvG, bestuurlijk besluitvormingsproces, begroting PIT kinderopvang 2019, begroting PIT onderwijs 2019, bouwzaken, compensatie-uren, concept jaarrekening 2018 kinderopvang en onderwijs, eigen regiemodel, huishoudelijk reglement, krapte op de arbeidsmarkt, pedagogisch beleidsplan, permanente screening leraren, scholing voor de PIT-raadleden m.b.t. vergaderen, statutenwijziging, strategisch beleid 2018-2022, toelagen management, werkdruk en werkdrukverminderingsgelden.

Voorzitter:	Martijn Zuidweg	(2018-2021)
Vicevoorzitter:	Lilian Schoonderwoerd	(2013-2018)
Ambt. ondersteuner ^{xi} :	Marjan Kwaak	(2018 - ...)

Doen waarin je gelooft

BIJLAGE

Organisatiegegevens

PIT-onderwijs

Bestuursnummer: 80433

Dr. Plesmanstraat 22

Postbus 325

3330 AH ZWIJNDRECHT

T: 078 8200010

E: info@pit-ko.nl

I: www.pit-ko.nl

De kindcentra

Het Akkoord	Alice van der Hoek	15VH-01	Margriet	Albert Walrave	22LK-01
De Twijn	Martijn Beekhof	08UU	De Meander	Caroline Scheurwater	12GN
De Bron	Albert Walrave	15SZ-00	De Notenbalk	Anneke van de Pol	22LK-00
De Brug	Arjan van Sprang	15NZ	De Schalm	Tanja Laging	04KC
De Burcht	Lisette Korporaal	00MN	De Tweestroom	Conny Valk	12PH
Impuls	Alice van der Hoek	16EC	De Rank	Anneke van de Pol	04MZ
Juliana	Arjan Vis	15VH-00	De Wijngaard	Marleen de Gruijter	27XA
De Kim	Arjan van Sprang	15SZ-01			

Alle kindcentra, behalve De Burcht, maken onderdeel uit van het samenwerkingsverband 28.09 ('Drechtsteden').

Het kindcentrum voor speciaal basisonderwijs De Burcht maakt deel uit van het samenwerkingsverband 28.05 ('RiBA')

Bestuur

Monique Fluitsma – tot 1 februari 2018

Ad Vos

Leden van het bestuurlijk managementteam:

Directeur Kwaliteit & Personeel Jonge kind	Milka Barends
Directeur Kwaliteit & Personeel Oudere kind	Max van de Pol
Directeur Bedrijfsvoering	Patricia Visser

VERKLARENDE WOORDENLIJST

- ⁱ **Beleidsontwikkelingsysteem (BOS®)** In 2008 heeft de Stichting een webbased Beleidsontwikkelingsysteem ontwikkeld. Dit systeem vervangt het wettelijk vereiste schoolplan op de school. Het systeem is te benaderen via de website www.PIT.nl of rechtstreeks via www.transparantbeleid.nl
- ⁱⁱ **Website** www.pit.nl
- ⁱⁱⁱ **Funciemix** In het Convenant LeerKracht van Nederland is afgesproken om meer dan 1 miljard euro per jaar extra te investeren in het onderwijs. Hiervan wordt het grootste deel ingezet voor betere beloning van leraren. Scholen krijgen extra geld om leraren in hogere salarisschalen te belonen: de versterking van de funciemix.
Schoolbesturen bepalen in overleg met (het personeelsdeel van) de medezeggenschaps-/ondernemingsraad hoe zij de nieuwe funciemix gaan realiseren. Deze website helpt daarbij. Bestuurders, MR/OR-leden, directeuren, leraren en andere betrokkenen kunnen hier de ontwikkeling van de funciemix volgen. Het is ook mogelijk om de funciemix te vergelijken met het gemiddelde, bijvoorbeeld van de schoolsoort of regio, met andere instellingen, en met de doelstelling.
De nieuwe cao van 2018 heeft elementen van carrièreperspectief uitgewerkt.
- ^{iv} **Master SEN:** Master in Special Educational Needs.
- ^v Financiële kengetallen Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Eén van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit. Hierbij staat de vraag centraal of een bestuur financieel gezond is en op korte- en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De set kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt, geldt voor alle besturen. Niettemin zijn er, afhankelijk van de context waarin zij opereren, verschillen in het belang van de kengetallen en de te gebruiken grenswaarden voor de signalering. Het onderschrijden of overschrijden van een signaleringswaarde leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht.
- ^{vi} **Solvabiliteit 2** De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
Indien het eigen vermogen inclusief voorzieningen wordt gesteld tegenover de totale passiva, geldt dat de signaleringswaarde 0,3 is.
- ^{vii} **Liquiditeit** De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer, waarbij de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden.
Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht. De inspectie houdt als signaleringswaarde 0,75 aan.
- ^{viii} **Huisvestingsratio** De huisvestingsratio geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten (huisvestingslasten plus afschrijvingen gebouwen) en de totale lasten. Als signalering houdt de inspectie een waarde van 0,10 aan. Zodra deze waarde boven de 0,1 ligt kan dit betekenen dat het bestuur een te groot deel van de beschikbare middelen inzet voor huisvesting.

-
- ^{ix} **Weerstandsvermogen** Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de totale baten. De optimale verhouding ligt tussen de 0,1 en 0,4. Als signaleringswaarde wordt een waarde van 0,05 gehanteerd.
- ^x **Rentabiliteit** De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat en de totale baten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de rentabiliteit op korte termijn. Hierbij geldt een signaleringswaarde van - 0,10. Als de rentabiliteit over een periode van twee jaar wordt bekeken dan is een signaleringswaarde van - 0,05 van toepassing. Over een periode van drie jaar ligt de signaleringswaarde op 0.
- ^{xi} **Ambtelijk ondersteuner** Om de GMR professioneel te ondersteunen in zijn taak is ten behoeve daarvan een ambtelijk ondersteuner (80 uur per jaar) aangesteld. Belangrijkste taken zijn: agendavoorbereiding, informatieverzameling en procesbewaking.

Doen waarin je gelooft

Jaarrekening 2018

Stichting PIT-Onderwijs

Jaarrekening

1 Balans per 31 december 2018

Activa		31-12-2018		31-12-2017
		EUR		EUR
Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa			
1.2.1	Gebouwen en terreinen	655.155		603.812
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.902.575		1.844.221
1.2.3	Leermiddelen	535.169		602.355
			3.092.899	3.050.388
	Totaal vaste activa		3.092.899	3.050.388
Vlottende activa				
1.5	Vorderingen			
1.5.1	Debiteuren	34.709		42.721
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	857.828		873.478
1.5.5	Overige vorderingen	519.074		524.644
			1.411.611	1.440.843
1.7	Liquide middelen		2.917.292	2.974.325
	Totaal vlottende activa		4.328.903	4.415.168
	Totaal activa		7.421.802	7.465.556

Passiva		31-12-2018 EUR	31-12-2017 EUR
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Algemene reserve	2.976.041	2.552.831
2.1.3	Bestemmingsreserves	<u>1.680.708</u>	<u>1.820.967</u>
	Totaal vermogen	4.656.749	4.373.798
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	200.952	250.543
2.2.3	Overige voorzieningen	<u>806.788</u>	<u>1.066.831</u>
		1.007.740	1.317.374
2.3	Langlopende schulden	0	90.645
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.3	Crediteuren	193.504	258.557
2.4.4	Belastingen en premies sociale verzekeringen	627.879	563.530
2.4.6	Pensioenen	163.094	155.730
2.4.9	Overige kortlopende schulden	<u>772.836</u>	<u>705.922</u>
		1.757.313	1.683.739
	Totaal passiva	<u>7.421.802</u>	<u>7.465.556</u>

2 **Staat van baten en lasten 2018**

	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
Baten			
3.1	17.730.025	16.131.400	16.684.880
3.2	15.837	16.300	19.578
3.5	<u>619.638</u>	<u>128.600</u>	<u>405.970</u>
Totaal baten	<u>18.365.500</u>	<u>16.276.300</u>	<u>17.110.428</u>
Lasten			
4.1	14.896.575	13.346.000	13.819.376
4.2	578.732	596.500	557.181
4.3	1.346.031	1.297.900	1.352.285
4.4	650.984	368.800	590.271
4.5	<u>620.756</u>	<u>640.700</u>	<u>690.981</u>
Totaal lasten	<u>18.093.078</u>	<u>16.249.900</u>	<u>17.010.094</u>
Saldo baten en lasten	<u>272.422</u>	<u>26.400</u>	<u>100.334</u>
Financiële baten en lasten			
5.1	10.529	-	11.307
5.2	-	-	-
Saldo fin. baten en lasten	<u>10.529</u>	<u>-</u>	<u>11.307</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u>282.951</u>	<u>26.400</u>	<u>111.641</u>

Kasstroomoverzicht 2018

	2018 EUR	2017 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	282.951	111.641
Afschrijvingen	578.732	557.181
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	29.232	-119.280
- Kortlopende schulden	73.574	-65.442
	<u>102.806</u>	<u>-184.722</u>
Mutaties voorzieningen	<u>-309.634</u>	<u>-21.277</u>
	<u>654.855</u>	<u>462.823</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Materiële vaste activa	<u>-621.243</u>	<u>-381.112</u>
	<u>-621.243</u>	<u>-381.112</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie overige langlopende schulden	<u>-90.645</u>	<u>-108.779</u>
	<u>-90.645</u>	<u>-108.779</u>
Overige balansmutaties	<u>-</u>	<u>217.873</u>
	<u>-57.033</u>	<u>190.805</u>
Mutatie liquide middelen	<u>-57.033</u>	<u>190.805</u>
Beginstand liquide middelen	2.974.325	2.783.520
Mutatie liquide middelen	<u>-57.033</u>	<u>190.805</u>
Eindstand liquide middelen	<u>2.917.292</u>	<u>2.974.325</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele euro's.

Materiele vaste activa

De gebouwen en inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Materiele vaste activa boven de € 500 worden geactiveerd.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

• Gebouwen en verbouwingen	2,5 - 5%
• Inventaris en apparatuur	2,5% - 33%
• Leermiddelen	10% - 12,5%

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorzieningen Schattingwijziging

Aanpassing percentage stijging loonkosten

Tot en met boekjaar 2017 is in de berekening van de jubileumvoorziening rekening gehouden met een jaarlijkse stijging van de salarissen van 0,08%. Gezien de huidige omstandigheden op de arbeidsmarkt en de ontwikkelingen van de salarissen lijkt dit percentage aan de lage kant. Om deze reden is het percentage met ingang van boekjaar 2018 gewijzigd in een percentage van 2,0%. Door rekening te houden met een jaarlijkse stijging van de salariskosten met 2,0% geeft een betere inschatting van de toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit de verplichtingen inzake de jubileum regeling conform de CAO PO.

De resultaten van de wijziging van het percentage stijging salariskosten (effect op het vermogen en resultaat) zijn:

De voorziening jubileum volgens de oude grondslag per 31-12-2018: € 171.374
De voorziening jubileum volgens de nieuwe grondslag per 31-12-2018: € 192.104
Totaal positief/negatief effect op vermogen en resultaat: € - 20.730

Schattingwijziging

Aanpassing berekeningwijze jubileumvoorziening

Bij de berekening van de jubileumvoorziening wordt gerekend met het aantal dienstjaren in het onderwijs per medewerker. Tot en met boekjaar 2017 werd het aantal dienstjaren in het onderwijs per medewerker berekend door de geboortedatum te vermeerderen met 24 jaar. Hierbij werd er dus vanuit gegaan dat alle werkzame medewerkers vanaf 24-jarige leeftijd in het onderwijs werkzaam zijn geweest.

Gedurende 2018 zijn de werkelijke dienstjaren in het onderwijs per medewerker in beeld gebracht. Om een betere inschatting te kunnen maken, is ervoor gekozen om vanaf boekjaar 2018 uit te gaan van de werkelijke dienstjaren in het onderwijs per medewerker.

De resultaten van de schattingswijziging (effect op het vermogen en resultaat) zijn als volgt, waarbij rekening is gehouden met bovenstaande schattingswijziging :

De voorziening jubileum volgens de oude grondslag per 31-12-2018: € 192.104
De voorziening jubileum volgens de nieuwe grondslag per 31-12-2018: € 106.405
Totaal positief/negatief effect op vermogen en resultaat: € 85.699

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud is een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over de boekjaren. Deze voorziening is bedoeld voor het meerjarig groot onderhoud op de scholen conform het vastgestelde meerjaren onderhoud beleidsplan (MOP). Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening. Het MOP laat zien dat de hoogte van de voorziening voldoende is.

Voor de berekening voor de voorziening groot onderhoud wordt in 2018 nog gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de jaarlijkse dotatie te berekenen op basis van de gemiddelde toekomstige kosten voor groot onderhoud op totaalniveau. De stand van de voorziening wordt dus niet berekend per afzonderlijke component. Hiermee wordt aangesloten bij de mogelijkheid die in de RJO zal worden opgenomen voor een minder striktere interpretatie van de RJ.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Er wordt gebruik gemaakt van een model waarin de blijf-kans van de medewerkers zoals die ingeschat is door het schoolbestuur, verwerkt is.

Duurzame inzetbaarheid / levensfasebewust personeelsbeleid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen voor de waarde van de gespaarde uren per balansdatum.

PIT Onderwijs heeft geen medewerkers in dienst die gebruik maken van deze mogelijkheid. Om deze reden is geen voorziening gevormd.

Voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof wordt gevormd voor de waarde van de op balansdatum opgebouwde rechten inzake verlof sparen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die gekwalificeerd is als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Opbrengstwaardering

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbesteding worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Rubricering van baten en lasten

In de jaarrekening is gebruik gemaakt van het herubriceren van inkomsten en lasten om zodoende tot betere inzichten te komen. Hiervan is uitsluitend gebruik gemaakt als, het vanwege ministeriële regelingen verplicht is gesteld, of het tot doel heeft om beter vergelijkbare cijfers te presenteren. Het financiële resultaat is hierdoor niet gewijzigd.

5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2	Materiële vaste activa		Verkrijgings- prijs 1-1-2018	Afschrijvingen t/m 1- 1-2018	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties 2018		Boekwaarde 31-12-2018	Verkrijgings- prijs 31-12-2018	Afschrijvingen t/m 31-12-2018
						Investerings 2018	Afschrijvingen 2018			
1.2.1	Gebouwen en terreinen	2,5% / 5%	736.288	-132.476	603.812	83.302	-31.959	655.155	819.590	-164.435
1.2.2a	Inventaris en apparatuur	5% / 25%	2.284.358	-1.061.183	1.223.175	22.162	-118.282	1.127.055	2.306.520	-1.179.465
1.2.2b	ICT	10% / 25%	1.810.659	-1.189.613	621.046	436.741	-282.267	775.520	2.247.400	-1.471.880
1.2.3	Leermiddelen	10% - 12,5%	1.353.667	-751.312	602.355	79.038	-146.224	535.169	1.432.705	-897.536
Totaal materiële vaste activa			6.184.972	-3.134.584	3.050.388	621.243	-578.732	3.092.899	6.806.215	-3.713.316

In verband met de stelselwijziging en de daarbij behorende gewijzigde voorschriften ten aanzien van het (financieel) jaarverslag is de oorspronkelijke aanschafwaarde van de op 31 december 2005 aanwezige inventaris zo zorgvuldig mogelijk bepaald en per 1 januari 2006 in de balans opgenomen. De boekwaarde van de geherwaardeerde inventaris is per ultimo 2018 EUR € 45.180. (zie specificatie Eigen Vermogen op pagina 14, Post 2.1.6)

De waarde van de materiële vaste activa is toegenomen gedurende het boekjaar 2018. In 2018 is er in totaal € 621.243 geïnvesteerd en was er € 607.950 opgenomen als investering in de begroting 2018. Met name in ICT is meer geïnvesteerd dan begroot (begroot € 297.300 - werkelijk € 436.741). In leermiddelen is minder geïnvesteerd dan begroot (begroot 176.550 - werkelijk € 79.038). Dit komt voornamelijk, doordat veel kindcentra hebben gekozen voor nieuwe methoden in licentievorm.

1.5	Vorderingen	31-12-2018		31-12-2017	
		EUR		EUR	
1.5.1	Debiteuren	34.709		42.721	
	Voorziening dubieuze debiteuren	-		-	
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW		34.709		42.721
			857.828		873.478
1.5.5	Overige vorderingen en overlopende activa				
	Vordering op de gemeente inzake Vandalisme	-		-	
	Vordering op de gemeente inzake IHP	-		37.360	
	Vordering op de gemeente inzake OZB	-		-	
	Nog te ontvangen rente	10.529		11.307	
	Vooruitbetaalde facturen	279.545		255.936	
	Vorderingen Vervangingsfonds	64.312		90.389	
	Waarborgsom	112.474		127.999	
	Rekening courant PIT Kinderopvang	-		-	
	Diverse vorderingen en overlopende activa	52.214		1.653	
			519.074		524.644
Totaal vorderingen			1.411.611		1.440.843

De vorderingen zijn in 2018 afgenomen. Op bijna alle onderdelen is een lichte afname zichtbaar. Per einde boekjaar is de vordering ten opzichte van het Vervangingsfonds afgenomen. Deze vordering heeft betrekking op december 2018 en zal in januari 2019 worden ontvangen. Voor het gebruik van tablets van Snappet is een waarborgsom voldaan. De verwachting is dat niet de volledige waarborgsom retour zal worden ontvangen. Om dit risico af te dekken heeft PIT in 2018 10% van de waarborgsom afgeboekt.

1.7	Liquide middelen	31-12-2018		31-12-2017	
		EUR		EUR	
1.7.2	Banken en giro's		461.325		564.165
1.7.3	Deposito's/spaarrekening		2.455.967		2.410.160
Totaal liquide middelen			2.917.292		2.974.325

Het bedrag dat PIT ter beschikking heeft aan liquide middelen is afgenomen in 2018. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er meer is geïnvesteerd in materiële vaste activa (2018: € 621.000 - 2017: € 381.000).

Passiva**2.1 Eigen vermogen**

	Saldo 31-12-2017 EUR	Mutaties 2018		Saldo 31-12-2018 EUR
		Bestemming Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	
2.1.2	2.552.831	423.210	-	2.976.041
2.1.3				
	436.510	-59.325	-	377.185
	436.510	-59.325	-	377.185
2.1.4	5.101	-2.685	-	2.416
2.1.5.1	1.018.621	-3.761	-	1.014.860
2.1.5.2	74.654	-7.155	-	67.499
2.1.5.3	220.752	-47.184	-	173.568
2.1.6	65.329	-20.149	-	45.180
Totaal eigen vermogen	4.373.798	282.951	-	4.656.749

Het vermogen van voor de invoering van de Lumpsum bekostiging (periode voor 1-8-2006) bedraagt ultimo 2018 € 380.221.

De reserve personeel wordt aangewend om kosten inzake personele fricties uit te bekostigen. Aan deze reserve is in 2018 € 59.325 ten laste gebracht.

De overige private reserves betreffen middelen die in het verleden zijn verkregen en waar nu specifieke activiteiten uit worden bekostigd.

De bestemmingsreserve voor de Looiplank betreffen middelen uit een fonds. Op aangeven van de kindcentrumdirectie worden kosten t.l.v. de reserve gebracht.

Er zijn geen specifieke bestedingen aan gekoppeld. Aan de bestemmingsreserve voor De Rank is een specifiek bestedingsdoel gekoppeld. De middelen worden ingezet om het vervoer naar de zwemles te bekostigen.

De zwemles zelf wordt bekostigd uit verkregen middelen van de ouders. Hier worden geen publieke middelen voor aangewend.

De afschrijvingslasten inzake de plaatsing van modulaire units zijn ten laste gebracht van de private reserve collectief. Dit zal gedurende de afschrijvingsperiode van 20 jaar plaatsvinden.

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2017 EUR	Mutaties			Saldo 31-12-2018 EUR	Kortlopende deel < 1 jaar EUR	Langlopende deel > 1 jaar EUR
		Dotaties 2018 EUR	Onttrekkingen 2018 EUR	Vrijval 2018 EUR			
2.2.1							
	155.227	-	-44.879	-3.944	106.404	15.459	90.945
	95.316	-	-768	-	94.548	-	94.548
	250.543	-	-45.647	-3.944	200.952	15.459	185.493
2.2.2							
	1.066.831	346.300	-606.343	-	806.788	320.841	485.947
Totaal voorzieningen	1.317.374	346.300	-651.990	-3.944	1.007.740	336.300	671.440

De jubileumvoorziening bedroeg bij aanvang van het kalenderjaar 2018 € 155.227. Gedurende het jaar 2018 is voor € 44.879 aan jubilea uitkeringen uitbetaald (bij 25 - en 40 jaar jubilea). Er heeft, door een hoge stand van de voorziening, eveneens een vrijval van een deel van de voorziening plaatsgevonden. De hoogte van de voorziening wordt bepaald a.d.h.v. het aantal dienstjaren dat personeelsleden werken binnen het onderwijs en wat de gemiddelde blijfkans is. Vanaf 2018 is het aantal dienstjaren gebaseerd op het werkelijke aantal dienstjaren. In de periode voor 2018 is het aantal dienstjaren rekenkundig geschat door 24 jaar als leeftijd te stellen dat leerkrachten gaan werken in het onderwijs. Het bovenstaande is eveneens toegelicht onder de grondslagen voor de berekening van de voorziening.

In het boekjaar 2018 heeft er geen opbouw van de voorziening spaarverlof plaatsgevonden. Van de twee medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de spaarverlof regeling heeft één persoon in 2018 twee deee dagen spaarverlof opgenomen.

Deze uren zijn in mindering gebracht op het saldo aan uren spaarverlof.

PIT hanteert een meerjarenonderhoudsplan dat ten grondslag ligt aan de vorming van de onderhoudsvoorziening. Het uitgangspunt is dat de voorziening voldoende dient te zijn om te voorzien in het benodigde onderhoud dat in de toekomst plaats zal vinden.

2.3 Langlopende schulden

	Mutaties				
	Saldo	Aangevane	Aflossing	Bedrag	Kortlopend
	31-12-2017	lening o/g 2018		boekwaarde 31-12-2018	
EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
2.3.4 Overige langlopende schulden					
Schuld ministerie i.v.m. groeibekostiging	90.645	-	-90.645	-	-
Totaal langlopende schulden	90.645	-	-90.645	-	-

In 2018 is de langlopende schuld t.o.v. het Ministerie van Onderwijs afgelost. De laatste inhouding heeft, conform afspraak, plaatsgevonden eind oktober 2018.

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2018	31-12-2017
	EUR	EUR
2.4.3 Crediteuren	193.504	258.557
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	627.879	563.530
2.4.8 Pensioenen	163.094	155.730
2.4.9 Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Vakantiegeld	456.172	441.288
Nog te besteden geormerkte subsidie OCW	61.166	51.082
Rekening courant PIT Kinderopvang	105.182	15.038
Diverse schulden en overlopende passiva	150.316	198.514
	772.836	705.922
Totaal kortlopende schulden	1.757.313	1.683.739

In totaliteit vertonen de kortlopende schulden met een mutatie van circa € 75.000 geen grote afwijking t.o.v. vorig jaar. Echter op onderliggende posten zijn grote verschillen met voorgaand boekjaar zichtbaar. Per balansdatum 31-12-2018 staan er minder-, en minder hoge factuurbedragen open ten opzichte van vorig jaar. Als gevolg van loonkostenstijgingen is het saldo af te dragen belastingen en sociale lasten per balansdatum hoger dan vorig jaar.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (model G)

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS, Art. 13 lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	bedrag van de toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	de prestatie is ultimo verslag conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof 2018		63.601	63.601		x
Subsidie voor studieverlof 2017		55.627	55.627	x	
	Totaal	<u>55.627</u>	<u>55.627</u>		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS, Art. 13 lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op EL&I subsidies)

G2.A aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	bedrag van de toewijzing	ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
		€	€	€	€
Geen subsidies					
	Totaal	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

G2.B doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	bedrag van de toewijzing	saldo 01-01-2018	ontvangen in verslagjaar	lasten in verslagjaar	totale kosten 31- 12-2018	saldo nog te besteden ultimo verslag jaar
		€	€	€	€	€	€
Geen subsidies		-	-	-	-	-	-
	Totaal	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

6

Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangaande ter zake van huur kopieermachines en enkele contracten ten behoeve van de huisvesting (o.a. alarm en schoonmaak).

Duurzame inzetbaarheid

Tot op heden is er geen plan opgesteld voor het sparen van ouderverlof, omdat gebleken is dat er geen personeelsleden zijn die hieraan deel willen nemen. Er is derhalve geen voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	Van Ree 2018	Van Ree 2017
Onderzoek van de jaarrekening	€ 16.910	€ 16.456
Andere controleopdrachten	€ -	€ -
Fiscale adviezen	€ -	€ -
Andere niet-controledienst	€ -	€ -
	<u>€ 16.910</u>	<u>€ 16.456</u>

Totaal

WNT-verantwoording 2018 Stichting PIT Onderwijs

De WNT is van toepassing op Stichting PIT Onderwijs. Het voor PIT Onderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 146.000, bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	9

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	A.J. Vos	M. Fluitsma
Funcctiegegevens	Directeur-bestuurder	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/1
Omvang dienstverband	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.509	7.072
Beloningen betaalbaar op termijn	16.786	-
<i>Subtotaal</i>	<u>119.295</u>	<u>7.072</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.000	6.200
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	<u>119.295</u>	<u>7.072</u>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	De WNT norm wordt niet overschreden omdat in de beloning van mevrouw Fluitsma ter hoogte van € 7.072 in 2018 voor €2.377 is toe te rekenen aan 2017 en €4.695 aan 2018. Het deel dat aan 2017 kan worden toegerekend bestaat uit vakantiegeld dat is opgebouwd over de periode juni-december 2017. Dit is uitbetaald in 2018.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband	1,00	0,50
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.183	59.353
Beloningen betaalbaar op termijn	16.242	-
<i>Subtotaal</i>	<u>116.425</u>	<u>59.353</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	141.000	70.500
Totale bezoldiging	<u>116.425</u>	<u>59.353</u>

Dhr. Vos en Mevr. Fluitsma zijn bestuurders van PIT Kinderopvang & Onderwijs, waarvan PIT Onderwijs deel van uitmaakt. Het salaris van Dhr. Vos wordt uitbetaald via PIT Onderwijs en het salaris van Mevr. Fluitsma is via PIT Kinderopvang uitbetaald. De verdeling van de daadwerkelijke loonkosten vindt overigens plaats conform de geldende afspraken. (50% Onderwijs / 50% Kinderopvang)

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	N.P. Gorter	A. Keller	R. de Meij	E.A. Koudstaal	E. van Wijngaarden	H. Plenge	I. Dulfer	H. Koutstaal
Funcctiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	N.v.t.
Bezoldiging								
Totale bezoldiging	7.636	5.090	5.090	5.090	5.090	5.090	5.090	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	21.900	14.600	14.600	14.600	14.600	14.600	14.600	-
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017								
Bedragen x € 1	N.P. Gorter	A. Keller	R. de Meij	E.A. Koudstaal	E. van Wijngaarden	H. Plenge	I. Dulfer	H. Koutstaal
Funcctiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12	1/7 - 31/12	1/1 - 30/6
Bezoldiging								
Totale bezoldiging	7.456	4.971	4.971	4.971	4.971	2.485	2.485	2.485
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	21.150	14.100	14.100	14.100	14.100	7.108	7.108	6.992

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7

Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2018		Resultaat 2018	Consolidatie
				EUR	EUR		
Stg. Vrienden van De Twin	Stichting	Alblasserdam	4	5.412	-15	nee	
Stg. Vrienden van De Schalm	Stichting	Alblasserdam	4	8.325	5.304	nee	
Stg. Pit Kinderopvang	Stichting	Zwijndrecht	4	1.391.560	113.617	nee	
Stg. Pit Kinderopvang en Onderwijs	Stichting	Zwijndrecht	4	20	20	nee	
Stg. Passend Onderwijs RiBA 28.05	Stichting	Ridderkerk	4			nee	
SWV Passend Onderwijs Drechtsteden 28.09	Stichting	Sliedrecht	4			nee	

Van de Stichting Pit Kinderopvang en Onderwijs zijn de meest recente cijfers opgenomen.

Stg. PIT Onderwijs en Stg. Pit Kinderopvang vormen samen de Stg. Pit Kinderopvang en Onderwijs.

PIT Onderwijs is vertegenwoordigd in het bestuur van twee verschillende samenwerkingsverbanden (SWV). Alle kindcentra, behalve Speciaal Kindcentrum De Burcht, vallen onder het SWV Drechtsteden. Speciaal Kindcentrum De Burcht valt onder het SWV RiBA.

8 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van baten en lasten

Baten

3.1	Rijksbijdragen OCW	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
3.1.1	(Normatieve) Rijksbijdrage OCW			
	Rijksbijdrage (PO-personeel)	13.992.187	12.699.200	13.087.474
	Rijksbijdrage (PO-PVE)	<u>2.404.656</u>	<u>2.357.400</u>	<u>2.378.778</u>
		16.396.843	15.056.600	15.466.252
3.1.2	Overige subsidies OCW			
	Geoormerkte subsidies	-	-	-
	Niet-geoormerkte subsidies	<u>708.515</u>	<u>626.500</u>	<u>687.823</u>
		708.515	626.500	687.823
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen SWV PO			
	Ontvangen zorgmiddelen	296.530	270.300	269.339
	Arrangementen zorgkinderen	268.178	178.000	290.949
	Groei bekostiging SBO	<u>59.959</u>	-	<u>-29.483</u>
		624.667	448.300	530.805
	Totaal rijksbijdragen OCW	<u>17.730.025</u>	<u>16.131.400</u>	<u>16.684.880</u>

Het Ministerie van Onderwijs heeft in de loop van 2018 een indexatie toegepast voor de subsidies. De indexatie is het gevolg van CAO onderhandelingen die tot gevolg hebben gehad dat de lonen zijn gestegen in de nieuwe CAO voor het Onderwijs. Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is er circa € 155,- per leerling toegekend in het kader van werkdrukvermindering. Deze middelen zijn toegevoegd aan de reeds bestaande subsidie voor "personeel- en arbeidsmarktbeleid". In 2018 is er circa € 120.000 aan groeibekostiging ontvangen, dit bedrag is niet in de begroting 2018 opgenomen. Eveneens is er circa € 81.000 ontvangen voor het geven van onderwijs aan vluchtelingen en vreemdelingenkinderen, in de begroting was echter rekening gehouden met € 20.000 inkomsten. Tegenover deze inkomsten staan eveneens personeelslasten. De middelen vanuit de bekostiging 'prestatiebox' zijn door een verhoging van het bedrag per leerling circa € 47.000 hoger dan begroot.

De rijksbijdragen zijn ten opzichte van vorig jaar fors gestegen ondanks een daling van het aantal leerlingen. Dit komt voornamelijk door een forse indexatie van de bekostiging, vanwege de loonkostenstijging die is afgesproken in de nieuwe CAO. In het kader van de werkdrukvermindering hebben instellingen in het Onderwijs eveneens meer middelen ontvangen.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1	Gemeentelijke bijdragen			
3.2.1.3	Overige gemeentelijke bijdragen			
	Gemeentevergoeding	<u>15.837</u>	<u>16.300</u>	<u>19.578</u>
	Totaal overige overheidsbijdragen	<u>15.837</u>	<u>16.300</u>	<u>19.578</u>

3.5 Overige baten

3.5.1	Medegebruik	116.701	79.700	103.325
3.5.8	Overige			
	Kindcentrumfondsen	253.903	-	255.885
	Inleenvergoeding personeel	139.038	-	2.095
	Inkomsten techniek project	-	-	-
	Overige	<u>109.996</u>	<u>48.900</u>	<u>44.665</u>
		502.937	48.900	302.645
	Totaal overige baten	<u>619.638</u>	<u>128.600</u>	<u>405.970</u>

In de begroting 2018 zijn de inkomsten- en lasten uit hoofde van de Kindcentrumfondsen niet opgenomen. In 2018 bedragen deze inkomsten circa € 254.000. Onder overige instellingslasten staan de lasten weergegeven. Vanuit PIT Kinderopvang zijn middelen ontvangen om de leiding op de locaties te versterken. Door deze bijdrage investeren beide onderdelen van PIT Kinderopvang en Onderwijs in het Kindcentrum.

Dit zal gedurende een aantal jaren plaatsvinden om de integratie van het Kindcentrum goed te laten verlopen. De bijdrage vanuit de Kinderopvang bedraagt circa € 126.000.

De overige baten zijn in 2018 aanzienlijk hoger dan in 2017. Dit komt voornamelijk door de bijdrage van circa € 126.000 vanuit PIT Kinderopvang in de aansturing van het Kindcentrum. De opbrengst verhuur is circa 13.000 hoger dan voorgaand vanwege een hoger tarief en toegenomen verhuur van ruimten.

Lasten				
4.1	Personele lasten	2018 EUR	Begroting 2018 EUR	2017 EUR
4.1.1.	Lonen en salarissen	10.710.897	9.537.158	10.320.165
4.1.1.2	Sociale lasten	2.486.717	2.220.982	2.177.942
4.1.1.3	Pensioenpremies	1.433.997	1.306.460	1.406.586
4.1.3	Overige personele lasten			
4.1.3.3	Overige			
	Dotatie jubileumuitkering	-	8.000	23.583
	Onttrekking / vrijval jubileumuitkering	-48.823	-	-25.467
	Inhuur derden	487.257	112.400	267.190
	Scholing	253.279	254.500	232.482
	Kosten BGZ / ARBO	35.234	41.400	41.951
	Overige	120.982	131.100	118.117
	Totaal overige	847.929	547.400	657.856
	Totaal overige personele lasten	847.929	547.400	657.856
4.1.4	Uitkeringen (-/-)	-582.965	-266.000	-743.173
	Totaal personele lasten	14.896.575	13.346.000	13.819.376

Personneelsbestand

Op 31-12-2018 bedroeg het aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar voltijdbanen 213 (2017: 210) Het personeelsbestand bestaat in totaal uit 316 personeelsleden, waarvan 73 mensen een voltijd dienstverband - en 243 een deeltijd dienstverband hebben. Het personeelsbestand bestaat uit 276 vrouwen en 40 mannen.

4.2 Afschrijvingen				
4.2.2	Gebouwen	31.959	41.100	28.198
4.2.3a	Inventaris en apparatuur	118.282	119.100	117.175
4.2.3b	ICT	282.267	276.300	272.795
4.2.4	Leermiddelen	146.224	160.000	139.013
	Totaal afschrijvingen	578.732	596.500	557.181

4.3 Huisvestingslasten				
4.3.1	Huur/Medegebruik	90.293	97.600	108.742
4.3.3	Onderhoud	126.862	137.200	137.235
4.3.4	Energie en water	237.493	218.300	229.317
4.3.5	Schoonmaaklasten	481.722	441.500	462.311
4.3.6	Heffingen	55.395	49.400	59.233
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	346.300	341.100	346.300
4.3.8	Overige	7.966	12.800	9.147
		354.266	353.900	355.447
	Totaal huisvestingslasten	1.346.031	1.297.900	1.352.285

De huisvestingslasten in 2018 zijn vergelijkbaar met voorgaand boekjaar. In vergelijking met voorgaand boekjaar zijn op 2 locaties de schoonmaakwerkzaamheden uit het medegebruik contract verwijderd. De scholen hebben zelf een contract met een schoonmaakbedrijf afgesloten. Dit zorgt voor een verschuiving tussen de lasten voor medegebruik en de schoonmaaklasten.

In het boekjaar 2018 zijn meer huisvestingslasten gemaakt, dan begroot en dit wordt voornamelijk veroorzaakt door meer lasten voor de schoonmaak in combinatie met de lasten voor medegebruik.

4.4		2018		Begroting 2018		2017	
		EUR		EUR		EUR	
Overige instellingslasten							
4.4.1	Administratie- en beheerslasten						
	Administratie en beheer	153.733		147.900		144.552	
	Accountantskosten	16.910		17.000		16.456	
	Contributie	17.600		17.000		18.574	
	Overige	<u>13.243</u>		<u>38.300</u>		<u>7.841</u>	
			201.486		220.200		187.423
4.4.4	Overige						
	MR/OR/GMR	2.435		6.200		6.473	
	Portkosten/drukwerk/advertentiekosten	5.022		4.400		5.652	
	Telefoonkosten	7.341		6.900		8.722	
	Culturele vorming	11.278		20.500		7.170	
	Zwemgeld	7.155		2.800		3.089	
	Lasten project subsidies	23.507		8.200		25.530	
	Communicatie	51.332		55.400		57.320	
	Lasten techniek subsidie	-		-		-	
	Uitgaven kindcentrumfonds	301.087		-		253.006	
	Overige uitgaven	<u>40.341</u>		<u>44.200</u>		<u>35.886</u>	
			449.498		148.600		402.848
	Totaal overige instellingslasten	<u><u>650.984</u></u>		<u><u>368.800</u></u>		<u><u>590.271</u></u>	
4.5		<u><u>620.756</u></u>		<u><u>640.700</u></u>		<u><u>690.981</u></u>	
5		2018		Begroting 2018		2017	
		EUR		EUR		EUR	
Financiële baten en lasten							
5.1	Financiële baten						
5.1.1	Rentebaten	10.529		-		11.307	
5.1.2	Overige financiële baten	<u>-</u>		<u>-</u>		<u>-</u>	
			10.529		-		11.307
5.2	Financiële lasten						
5.2.1	Rentelasten	-		-		-	
5.2.2	Overige financiële lasten	<u>-</u>		<u>-</u>		<u>-</u>	
			-		-		-
	Saldo fin. baten en lasten	<u><u>10.529</u></u>		<u><u>-</u></u>		<u><u>11.307</u></u>	

Overige gegevens

9 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2018 is als volgt

Algemene reserve	423.210
Herwaarderingsreserve	-20.149
Private reserve collectief	-3.761
Schenking/gift De Twijn (van vml. Francescoschool)	-2.685
Reserve personeel	-59.325
Bestemmingsreserve De Rank (privaat)	-7.155
Bestemmingsreserve kindcentrumfonds (privaat)	-47.184

Totaal	<u><u>282.951</u></u>
--------	-----------------------

10 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum 31-12-2018 hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan.